JAVA-BODE.

NIEUWS-, HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIË.

A°. 1861. **Zaturdag 12 October.** **N°. 82.**

Hoofd-Bureau. Te *Batavia* bij H. M. VAN DORP; te *Samarang* bij DE GROOT, KOLFF & Co. en G. C. T. VAN DORP; te *Soerabaja* bij LE ROY & Co., te *Pasaroean* bij WEIJERMANS & Co., te *Cheribon* bij BLOK & Co.; te *Tagal* bij Mevr. de Wed. G. M. VAN DORP, te *Madioen* bij C. A. VAN DER VOORT; te *Padang* bij H. R. VAN WIJK, Rzn.; te *Muntok* bij H. ORTH; te *Amboina* bij A. HARMSEN; te *Makassar* bij W. EEKHOUT & Co. en voor *Nederland* bij J. NOORDENDORP, Prinsengracht te Amsterdam.

Prijs per half jaar voor *Batavia* .... f 12,50.
» » » » *Java* .... » 15,—.
» » » » *Buitenbezittingen* .... » 17,50.
» » » » *Nederland* .... » 22,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven franco.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der advertentiën is 50 centen voor 30 woorden.
Bij eerste of meerdere herhaling 25 » » » »
Behalve het Zegel voor den Lande.

Bij deze Courant behooren twee **BIJVOEGSELS.**

De Mail sluit op Maandag den 14den dezer.

ADVERTENTIEN.

Bevallen van een' ZOON, de echtgenoot van
A. P. T. 't VELD.
PADANG, 25 September 1861. (3493)

Bevallen van eene welgeschapen DOCHTER, *D. C. Schrijn*, echtgenoot van
H. F. HOLSTIJN.
WELTEVREDEN, 6 October 1861.
Eenige algemeene kennisgave aan mijne bloedverwanten, vrienden en bekenden. (3492)

Den 30 September jl. overleed te *Plantoengan*, in den ouderdom van bijna 23 jaren, *A. H. J. Damwijk*, veel geliefde zoon van
M. S. DAMWIJK,
(3500) geb. *van Ossenbruggen*.

Hout-Vendutie

op Dingsdag, den 15den October 1861,
op het Heemradenplein,
DOOR
John Pryce & Co.
(3514)

VENDUTIE

op Maandag 14 October 1861,
wegens vertrek,
ten huize van den WelEdelG. Heer
P. HARTING, op Noordwijk,
DOOR
VAN RIET & TER COUW,
VAN EENEN NETTEN EN GOED ONDERHOUDEN
INBOEDEL,
BESTAANDE UIT:
Kasten, Stoelen, Tafels, Banken, Schutsels, Lampen, Schilderijen en Spiegels, waaronder 2 MEDAILLON SPIEGELS, Tafelzilver, Glas-, Porcelein- en Aardewerk.
Eene PIANINO van *F. Berden en Co.*
VOORTS:
Rijtuigen en Paarden, Tuigen, Stalgereedschappen, etc., etc.
ZONDAG te voren voor een ieder te bezigtigen.
(3509)

Op Woensdag den 16den October 1861,
zullen de ondergeteekenden publiek verkoopen:
ten elf ure precies,
Een Aandeel in het Bataviaasch Prauwenveer,
en
Zeven Aandeelen in de Nederl.-Indische Escompto-Maatschappij.
(3516) JOHN PRYCE en Co.

VENDUTIE

voor hun Commissiehuis,
op Dingsdag 15 October 1861,
te *Meester Cornelis*,
wegens vertrek:
ten huize van den WelEdgestr. Heer
CH. PREIL,
1ste Luitenant der Infanterie,
door
WILLEM BARBE,
van eenen netten
INBOEDEL,
bestaande uit
verschillende Meubelen,
als:
Stoelen, Tafels, Spiegels, Ledikanten, Glas- en Aardewerk, voorts: Bendies, Paarden en wat verder zal worden te voorschijn gebragt.
Bij deze Vendutie kunnen goederen worden bijgebragt. (3506)

VENDUTIE

op Woensdag 16 October,
op ANGKEE DJAMBATAN DOEA,
van den INBOEDEL van wijlen de Inlandsche Vrouw *Adenine*, door
J. SPEET,
als daartoe behoorlijk gemagtigd door de testamentair executeuren MOHAMAT DJIBIDIE BIN TJING, MOHAMAT HALIL en MOHAMAT AKIEL ABDUL HALIAN,
bestaande uit:
Huismeubelen, Paarden, Rijtuigen, Boffels en Koebeesten,
Voorts:
EENE AANZIENLIJKE PARTIJ
JUWEELEN- en GOUDWERKEN.
(3522)

JAPANSCH LAKWERK.

Op Woensdag den 16den October 1861,
zullen de ondergeteekenden publiek verkoopen:
à 4 pCt. Vendusalaris,
EEN FACTUUR
Japansche Goederen,
bestaande uit:
PRACHTIGE VERLAKTE EN INGELEGDE KABINETTEN,
SCHRIJFTAFELS, WERKTAFELTJES, KNAAPJES,
GROOTE THEEBLADEN,
HANDSCHOENDOOZEN, JUWEELDOOZEN,
SIGARENKOKERS, HOMBERDOOZEN, PAPIERDOOZEN,
NAAIDOOZEN, SAMBALBAKKEN,
LEPELDOOSJES, WAAIERS, WANDELSTOKKEN, AARDEWERK, enz.
JOHN PRYCE en Co.
MAANDAG en DINGSDAG te voren te bezigtigen.
(3515)

Op de Vendutie

van Woensdag den 16den October
zullen alsnog worden verkocht:
eene partij Engelsche Souvereignen.
(3558) JOHN PRYCE & Co.

OP DE VENDUTIE

van Woensdag den 16den October,
zullen nog worden verkocht:
6 Aandeelen in de
Nederl. Indische Zee- en Brand-Assurantie Maatschappij.
(3349) JOHN PRYCE EN Co.

VENDUTIE

4 *pCt. Vendu-salaris*,
Vrijdag 18 October aanstaande,
voor het Commissiehuis van
Van den Biesen en Modderman,
van diverse
GOEDEREN,
6000 Stuks groote Singapoer Planken,
lang 16 voet, breed 9 duim, dik 1½ duim, Eng. Maat,
500 Stuks zware Singapoer Planken,
dik 3 duim,
500 „ kleine Balken,
40 Vaten MEEL,
300 Riem PROPATRIA PAPIER,
500 Dozijn REUKZEEP,
25 Pullen Persisch ROSEWATER,
PISTOLEN,
BOTER, HAMMEN, WIJN, COGNAC,
KRAMERIJEN,

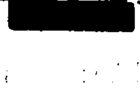

Een Piano staartstuk,
Een nieuwe fraaije
Bendie, Rijtuigen, Paarden,
NIEUWE MEUBELS,
Japansche Soesoens, Nachtspiegels,
Tien pond VANILLE 1ste kwaliteit,
DIAMANTEN, GOUD- en ZILVERWERK.
(3531)

Op Donderdag en Vrijdag 17 en 18 October des avonds ten half acht ure, zal door de Boekhandelaren

LANGE & CO.,

Vendutie worden gehouden van een uitgebreide verzameling

BOEKWERKEN,

IN VERSCHILLENDE TALEN EN VAKKEN VAN WETENSCHAP EN LITTERATUUR,

benevens eenige

Kaarten en Instrumenten.

De boeken zullen ter bezigtiging liggen in een der Zalen van de SOCIETEIT DE HARMONIE, van af Donderdagmorgen.

Catalogus gratis verkrijgbaar. (3546)

OP DE VENDUTIE

van 18 October aanstaande, zal nog worden verkocht:

EEN KISTJE inh.:

Een fijne Buks met toebehooren.

Eene groote partij fijne PARIJSCHE PARFUMERIEN geassorteerd in kleine kavelingen.

Een [illegible] met toebehooren.

Een RIJPAARD Sandelwood, hoog 4 voet, goed gedresseerd met zadel en toebehooren.

DIVERSE WAPENEN.

(3559) VAN DER BIESEN EN MODDERMAN.

COMMISSIEHUIS

van

J. SPEET.

Op DONDERDAG, den 24sten October aanstaande zal **J. Speet** voor zijn commissiehuis publiek verkoopen de hieronder gespecificeerde

Kostbaarheden,

alles zonder reserve.

No. 1. Een paar gouden OORKNOPPEN met 2 groote Brillante steenen.
» **2.** Een groote BROCHE (Bouquet) met groote en kleine Brillanten Steenen.
» **3.** Een gouden [illegible] met 11 Bladen.
» **4.** Een zware gouden Dames HALSKETTING.
» **5.** Een paar groote Diamanten HANGERS.
» **6.** Een paar gouden BRACELETTEN, weg. 8¼ reaal met 2 groote Smaragden in het midden.
» **7.** Een gouden RING met Brillant.
» **8.** Een gouden RING met 5 Brillanten.
» **9.** Een gouden HAARSPELD met Brillanten.
» **10.** Een gouden Dames HALSKETTING met zes Sterretjes.
» **11.** Een paar gouden HANGERS.
» **12.** Een gouden HALSKETTING met Diamanten voorstuk, waarin 4 groote en eene menigte kleine Diamanten.
» **13.** Een gouden BRACELET met Diamanten en Twee Kwastjes.
» **14.** Een BROCHE met 5 groote en vele kleine Diamanten, voorstellende een viooltje.
» **15.** Een geëmailleerde gouden BRACELET.
» **16.** Een gouden RING met een Robijn in het midden omzet met Brillanten.
» **17.** Een gouden BRACELET, Padangsch maaksel.
» **18** Een gouden BRACELET.
» **19.** Een gouden HALSKETTING.

A. 25 karaat ongezette DIAMANTEN, zuiver wit en in Holland geslepen.
B. 24¾ karaat Idem.
C. 25 » »
D. 26 BRILLANTEN weg. 12 karaat.
E. 1 gouden VERSIERSEL.
F. 2 diamanten HAARPENNEN.
G. 1 SNOER zuivere witte Paarlen van 1000 stuks.

F. 1 zware gouden BUIKPLAAT, geheel bezet met diamanten.
G. 3 Brillanten RINGEN.
H. 2 Brillanten OORKNOPPEN.
I. 1 diamanten BROCHE, als Bloem gezet.
K. 2 diamanten BORSTSPELDEN.
L. 1 RING, diamant met Saphir.

N.B. De verkoop der PRECIOSA'S zal om 10 uur beginnen. (3543)

VENDUTIE

op Maandag den 21 October, in een Lokaal achter het Verkoophuis op Rijswijk, door

W. S. VAN HOGEZAND, Sr.,

wegens verscheidene vertrekkende personen.

van

PAARDEN EN WAGENS,

waarbij een zeer goede MILORD en VIS-à-VIS, BENDIES, goed onderhouden MEUBILAIR, bestaande in:

Ledikanten, Kasten, Sopha's, Stoelen, Consoles, Spiegels, Schilderijen, Portretten, Kristal- en Glaswerk, Pleete Likeurstellen, Gouden en Zilveren Horologien, benevens Vestkettingen, Vingerglazen, een partij Lampenglazen, Provisien in kavelingen geschikt voor huiselijk gebruik, Speelgoed in kleine Koopen, enz., enz.

Eenige weinige goederen kunnen in tijds nog bijgebragt worden.

(3532) W. S. VAN HOGEZAND, Sr.

Op Dingsdag, 22 October e. k., des morgens ten elf ure, zullen de Ondergeteekenden ***voor hun Commissiehuis***, zonder reserve, publiek verkoopen:

wegens overlijden van een' der associés,

de Arak-, Likeur- en

AZIJNSTOKERIJ,

benevens de daaraan verbonden

SUIKERRAFFINADERIJ,

met derzelver Gebouwen, Gereedschappen, Distelleerketel, Suikerpannen, Azijnkuipen, enz., enz. volgens Inventaris, staande en gelegen aan den ouden weg van ***Jacatra***, in de onmiddelijke nabijheid der Stad Batavia.

Nadere informatien zijn inmiddels te bekomen bij de ondergeteekenden

(3523) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

PUBLIEKE VERKOOP VAN EEN SCHIP.

Op Vrijdag den 25sten October 1861, zullen de Ondergeteekenden ten 11 ure precies publiek verkoopen, voor rekening van wien het aangaat:

Het Nederlandsche gekoperde en kopervaste Barkschip

CANTON,

gevoerd door kapitein J. KETTLER,

metende 306 Lasten met Staand en Loopend Tuig, Zeilen, Ankers en Kettingen, Sloep, Scheepsprovisien, en deszelfs geheelen Inventaris, zoo als die zich thans aan boord bevindt.

Nadere informatien en inzage van Inventaris aan boord en bij de ondergeteekenden te bekomen.

(3519) CASSALETTE & Co.

PUBLIEKE VERHUUR.

De Ondergeteekende zal op last zijner principalen, Dingsdag den 12den November e. k., des voormiddags ten 11 ure, ten zijnen kantore publiek te huur aanbieden:

HET LAND

Kadauwong Salapadjang,

gelegen in het Westerkwartier der Ommelanden van Batavia, verpondingsnummer 7090.

Bedoeld LAND wordt verhuurd voor ***zeven jaren***, te rekenen van af 1 Januarij 1862, de verdere voorwaarden van verhuur liggen ter inzage ten kantore van den Ondergeteekende.

De t. w. Notaris,
HEIJLIGER.

Batavia, 8 October 1861. (3498)

Op nieuw ontvangen:

de gerenommeerde

BOUILLON EXTRACT,

van *J. H. Nieuwenhuis, Jr, & Comp.*

bij

(3512) WINSSER, DE LANGE & Co.

VANILLE STEKKEN.

De Heeren SAPORTAS & Co.

te Cheribon,

zijn genegen te contracteren ***voor de ontvangst*** eener aanzienlijke partij VANILLE STEKKEN door hen benoodigd in December, Januarij of Februarij aanstaande.

(3505)

SINDOR HOUT.

Eene nieuwe en zeer schoone lading

planken, balken, ribben, latten, enz.,

is van Palembang verzonden per bark Balgie en wordt dagelijks te Batavia verwacht.

Deze houtsoort staat wat deugdzaamheid betreft gelijk met het Djattiehout, laat zich even goed bewerken en is daardoor natuurlijk veel beter als het Singapoer hout.

Bijzonder is dit hout aan te bevelen voor het vervaardigen van meubels, enz.

(3551) GEBR. BEIJNON.

Steenkolen.

De Ondergeteekende sedert twee jaren een Contract gesloten hebbende tot levering van Steenkolen, door Pangerang ***Abdulkadir***, Leenheer van ***Koessan Batoe Litjing*** en ***Poeloe Laut, Oostkust van Borneo***, is thans gereed om op aanvrage aan Heeren Reeders van Stoomschepen en Suikerfabriekanten de benoodigde Steenkolen te kunnen leveren.

Van deze soort kolen mogt hij reeds aan het Gouvernement van Ned. Indien ***1500***, en aan verscheidene Particulieren p. m. ***3000*** ton leveren. Verder verwijst hij omtrent de deugdzaamheid dier kolen naar de Rapporten van den Hoofd Ingenieur van het Mijnwezen in Nederlandsch-Indie, opgenomen in het Natuurkundig Tijdschrift Deel XIV, en naar andere ten zijne Kantore ter lezing liggende.

De prijzen waarvoor de kolen door hem op onderstaande plaatsen van boord geleverd kunnen worden zijn:

Te Makassar	*f* 22.—	per	ton.
» Menado	» 32.—	»	»
» Ambon	» 33.—	»	»
» Banjermassing			
» Bezoekie			
» Probolingo	» 25.—	»	»
» Passaroean			
» Soerabaija, en verdere plaatsen op de Noordkust van Java.			
» Muntok	» 26.—	»	»
» Riouw	» 27.—	»	»

D. N. BUIJS.

BATAVIA, 24 *September* 1861. (3482)

Palembangsche

VLOER MATTEN.

(3535) ABEELEN, DENNISON EN Co.

Maison

N. PASCAL,

Fabriquant de Chaussures de Paris,

a l'honneur de prévenir le public, qu'il vient de recevoir directement de Paris par le navire le VELLORE, un Grand assortiment de

CHAUSSURES,

1re *qualité*.

Bottines à la CRACOVIENNE pour Dames,
" " " " Demoiselles,
Brodequins en Chevreau, Claqués vernis, élastiques, Souliers vernis, à Boucles, ***garnis*** en ***soie***, Souliers ***Chevreau doré*** avec noeuds, Talons ou sans Talons, etc., etc.

Un GRAND ACHAT DE FOURNITURES, telles que:

Elastiques, Satin Blanc et noir, Cuirs vernis 1re qualité, Cuirs veau ciré de ***Bordeaux***, ***Cirage*** de Lyon, des Noeuds et Boucles Dorés et Argentés pour ***Soirée et Bal***. (3121)

BY PERMISSION OF THE RESIDENT.

LEWIS'S
AUSTRALIAN HYPPODROME,

will open on the KINGSPLAIN,

Saturday 12th October,

with 20 Ladies, Gentlemen and Children,
and 8 beautiful Horses.

This immense Establishment will perform in Batavia every evening for one Month.

Prices of Seats.

First Class ƒ 5. Second Class ƒ 3.
Promenade ƒ 2.

Military and Children half Price for First and Second Class.

Tickets may be had at the Hippodrome on Friday and Saturday from 10 till 12 o'clock a. M.

Programs shall be distributed.

(3547)

Risley's Circus en Amphithéatre.

VOORSTELLING

met geheel nieuw PROGRAMMA, hetwelk algemeen zal worden verspreid.

Op Maandag 14 October.

PRIJS ƒ 3,—, de militairen de helft.

(3544)

LOGE DE STER IN HET OOSTEN.

RECEPTIE
in den Derden Graad,

op Donderdag, den 17den dezer des avonds te 8 uren.

De 1sten Secretaris:
(3544) J. P. LOURAN.

Societeit de Harmonie.

STAFMUZIJK

op Donderdag den 17den October a. s., des avonds ten 8 ure.

Namens de Directie:
De Secretaris,
(3530) E. JEEKEL.

PHOTOGRAPHISCH ATELIER
RIJSWIJK.

VAN

WALTER WOODBURY.

Dagelijks geopend van half acht tot 12 uur.

(3483)

MAISON SEUFFERT,
COMBET, Successeur,

Vient de recevoir par le navire *S. van Heel*, un assortiment considérable de

CHAUSSURES DE PARIS

en tous genres:

Bottines, Craçoviennes et Brésiliennes noires, brunes et grises.
Souliers chevreau doré brodé, de Satin blanc et noir, etc., etc.

Noeuds pour chaussures de ville et de Bal.

(3520)

Bij de Ondergeteekenden steeds verkrijgbaar:

HAMMEN,

Goudsche Kazen, Rolpens,
Gerookt vleesch,

ROOK- en PEKELWORST in flesschen en vaatjes,

GEROOKTE EN GEZOUTEN OSSENTONGEN,

benevens een groot assortiment

Dranken en Provisiën.

(3505) VAN WALCHREN EN VAN DORP.

Aan de DAMES te *Batavia* heeft

MEJUFVROUW

St. LAURENT

de eer de aanstaande OPENING mede te deelen van haar

MAGAZIJN
VAN
MODE-ARTIKELEN,

gelegen aan het *Molenvliet* op den hoek van de *Gang Ketapang;* alsmede dat zij, in afwachting van de bij haar vertrek uit Frankrijk, te Parijs bestelde **FACTUREN**, zich van af heden aanbeveelt tot het vervaardigen van

JAPONNEN

en al hetgeen tot het VAK van fijne MODES behoort.

(3555)

VERKOOPHUIS.

Ontvangen een Factuurtje

Echte Engelsche Scheermessen van Rodgers & Sons Sheffield, in doosjes van 1 paar.

Benevens:

PLEETE IJSKANNEN.

(3542) W. S. VAN HOGEZAND, Sr.

Een zeer ligte

Amerikaansche Handchais,

op **HANGVEEREN** en

5 Engelsche Reiswagens.

(3536) ABEELEN, DENNISON EN Co.

Verkoophuis.

Op nieuw ontvangen:

HOLLANDSCH DAMAST, TAFEL- en SERVETGOED, in Stellen en in alle Patroonen, benevens ZWART DAMAST voor BANKEN en STOELEN te bekleeden.

(3541) W. S. VAN HOGEZAND, Sr.

J. P. GOLDSCHMITT'S

Beroemde Oostenrijksche Aanzet-Riemen,

met daarbij behoorende PATE MINERALE ad ƒ 10,—.
Te bekomen bij
(3501) G. KOLFF EN Co.

Collin's Assen en Veeren,

van vier en vijf bladen.

(3534) ABEELEN, DENNISON EN Co.

De Ondergeteekenden hebben ontvangen:

een factuur zeer soliede en fijn bewerkte pleeten

ENGELSCH TUIG,

voor twee en vier paarden,

gestikte en andere Zadels, ronde Tapijten en Alcativen, Mozaïque gebloemde Tafelkleeden,

Kroon- en Hanglampen,

VOETEN KUSSENS en TOILET SPIEGELS

(3535) ABEELEN, DENNISON EN Co.

Bij de Ondergeteekenden ontvangen:

Uitmuntende onversneden

ROODE WIJN,

merk St. Julien, in Europa afgetapt.

Roode Wijn op fust,

benevens:

Een klein partijtje CONSTANTIA WIJN,
STEINBERGER CABINET *die Braut.*

(3503) VAN WALCHREN EN VAN DORP.

MAIL KOFFERS

in soorten.

(3537) ABEELEN, DENNISON EN Co.

BRANDON & CO.

hebben van Parijs en Londen ontvangen:

Extra fraaije Witte Linnen en Katoenen

HEMDEN,

Witte, Zwarte en Gecouleurde COLS,
Zijden en Glacé-Hanschoenen,

Statie-Degens en Steeken, extra fraaije Borduurselen voor Heeren Ambtenaren en W Knoopen,

VERSIERSELEN

voor Nederlandsche Leeuwen-Orde, Eikenkroon, en Militaire Willems-Orde,

Schoenen en Bottines, Witte en Zwarte Zijden Sokken, Zwarte Zijden en Gibus-Hoeden, als ook eene menigte nieuwe modellen Fantaisie-Hoeden.

HEEREN KLEEDINGSTUKKEN worden zoo wel in de Stad als op Rijswijk met den meesten ***spoed*** vervaardigd. (3550)

JAGTKRUID

in 1/1, 1/2 en 1/4 blikken.

Bij
(3548) JOHN PRYCE EN Co.

De Heer J. H. REISS heeft onze

Generale Procuratie.

(3553) B. J. LEON EN REISS.
BATAVIA, den 10den October 1861.

Verloren:

Verleden Zaturdag Avond, gaande van den weg van Tana-Abang naar Risley's Paardenspel;

Een Dames Armband van schotsche gesteenten in goud gezet.

Vinder kan naar verkiezing op eene goede belooning rekenen.
Ad es letter M
(3490) *Bureau Handelsblad.*

Let Hier!

Gehuwde personen dan wel eene Dame,

welke voornemens zijn in het begin van Januarij aanstaande te repatriëeren en genegen mogten wezen, tegen eene billijke tegemoetkoming, toezigt en zorg gedurende die reis op zich te nemen over eene Kranke dame, worden verzocht met franco brieven hunne voorwaarden op te geven aan

(3539) Th. A. C. VAN KERVEL,
Havenmeester te Batavia.

Door een Handelshuis te Batavia

WORDT GEVRAAGD

iemand vlug en grondig kunnende correspondeeren in de Duitsche, Engelsche en Hollandsche taal, salaris naar bekwaamheid.

Adres lett. H
(3507) bureau *Java-Bode.*

Bij eene familie te Padang verlangt men eene

JUFVROUW of BONNE

van middelbaren leeftijd, ter oppassing van kinderen en tevens tot adsistentie in het huishouden.
Brieven onder letter B bij den boekhandelaar
(3491) H. M. VAN DORP.

EENE HOLL. JUFVROUW,
beveelt zich om kinderen van des morgens 8 tot des namiddags 4 uur onder hare zorg toevertrouwd te zien. Tevens bestaat gelegenheid gezelschap geheel en kost en inwoning ten hare huize te plaatsen.

Adres: Wed. FERNEIJ.

(3538) *Basar-Buroe naast het telegraaph-kantoor.*

IEMAND

van middelbaren leeftijd, gehuwd, met vier kinderen, met het Italiaansch boekhouden grondig bekend, vroeger dertien jaren werkzaam geweest in eene handelszaak alhier, door omstandigheid buiten betrekking geraakt, zoekt eene plaatsing liefst in eene landelijke onderneming.

Adres L. V. uitgever dezes. (3540)

Te Koop:

Drie compleete

STOOMSUIKERMOLENS.

(3552) JOHN PRYCE & Co.

TE KOOP EEN HUIS
in Gang Boentoe.

Te bevragen bij

(3496) A. P. AGANOOR.

TE HUUR TWEE NIEUW
gebouwde Pakhuizen met boven lokaal voor Kantoor.

Te bevragen bij

(3495) A. P. AGANOOR.

TE HUUR Een HUIS
gelegen in *Gang Scott, à f 125.—* 's maands.

Te bevragen bij

(3499) H. M. VAN DORP

EEN HUIS TE HUUR
in de Gang Katappang, achter het Hospitaal te Weltevreden.

Te bevragen bij den Heer BONGAARDER

(3508) te *Katappang.*

TE HUUR HET HUIS
vroeger bewoond door Mevr. de Wed. LEON, gelegen op den weg naar Tanah Abang.

Informatien bij

(3554) B. J. LEON & REISS.

SCHERPSCHUTTERS-GENOOTSCHAP

„St. HUBERT."

ALGEMEENE VERGADERING van Heeren Leden **op Woensdag den 16den dezer,** des namiddags ten **4½ ure**, in de Loods der Schiet-Oefeningen.

Punten van Behandeling.

1o. Ballotage van nieuwe Leden.
2o. Wijziging van het Reglement.

Namens het Bestuur:
F. STELLING,
Secretaris.

(3557)

Societeit de Harmonie.

Algemeene Vergadering voor Heeren Leden,
op Woensdag den 16den Oct. a. s.,
des avonds ten 8½ ure,
ter bespreking over een voorstel om de Societeit met GAS te verlichten.

Namens de Directie:
De Secretaris,
(3539) E. JEEKEL.

Bataviaasch Genootschap
VAN
KUNSTEN EN WETENSCHAPPEN.

De ALGEMEENE VERGADERING, aangekondigd in de Bataviasche Nieuwsbladen van 4 en 7 September, is uitgesteld tot eenen nader te bepalen dag.

Het Bestuurslid tevens Secretaris,
(3494) T. H. DER KINDEREN.

Maatschappij
TOT NUT VAN 'T ALGEMEEN IN O. I.

ALGEMEENE VERGADERING
op Woensdag den 16den October 1861, des avonds ten 8 ure in een der Lokalen van de SOCIETEIT DE HARMONIE.

Punten van behandeling.

a. Ballotage.
b. Benoeming van eenen Voorzitter, eenen Onder-Voorzitter en eenen Secretaris.
c. Verslag wegens de oprigting eener Herhalingschool.
d. Voorstel tot verhooging van het Reservefonds der Spaarbank.
e. Voorstel tot wijziging van het Reglement voor de Volksleesbibliotheek.
f. Mededeelingen van verschillenden aard.

De Secretaris,
(3513) WALEN.

NEDERLANDSCH INDISCHE
Escompto-Maatschappij.

De Directie maakt bekend, dat tot nadere kennisgave **GELDEN IN DEPOSITO** zullen worden aangenomen, op de volgende Rente Basis:

bij 14 dagen opzegging tot 4½ pCt. 's jaars.
Op 3 maanden vast „ 5 „ „
„ 6 „ „ „ 5½ „ „
„ 12 „ „ „ 6 „ „

Namens het Algemeen Bestuur,
TIEDEMAN & VAN KERCHEM,
(3525) *Directeuren.*

Machinerien.

De Ondergeteekenden, Agenten op Java van de Heeren

H. O. ROBINSON & Co.
Ingenieurs te Londen,

hebben de eer te berigten aan Heeren SUIKER-FABRIEKANTEN en verdere belanghebbenden, dat door hen verwacht wordt per

***Engelsch Schip* ROSELLA,**

EEN PATENT

STOOM-SUIKERMOLEN,

met cijlinders van 24×48 Engelsche duimen,

waarvan specificatie en teekening bij de Ondergeteekenden ter inzage liggen, alwaar nadere inlichtingen bekomen zijn.

De Heeren **H. O. ROBINSON & Co.** hun Etablissement eene groote uitbreiding gegeven hebbende, zoodat zij in staat zijn aan de voortdurend alom vermeerderende aanvragen van hunne MACHINERIEN te voldoen, kunnen thans iedere order, waarmede men hen zal willen begunstigen, met den meesten spoed ten uitvoer brengen, terwijl de Ondergeteekenden gereed zijn alle orders aan te nemen op STOOM- en WATER-SUIKERRIETMOLENS, WATERWIELEN, VACUUMPANNEN, STOOM-WERKTUIGEN, CENTRIFUGAAL MACHINES, RIJST- en OLIE-MOLENS, enz., enz., en op aanvrage specificatien en prijs opgaven kunnen verschaffen.

(3449) MACLAINE, WATSON & Co.

NEDERLANDSCH-INDISCHE LEVENSVERZEKERING- EN LIJFRENTE-MAATSCHAPPIJ.

DEELNAME onder Ulto. September 1861.

Geboekte Contributiën en Stortingen.

Het totaal bedrag van geboekte stortingen en contributiën van 16 Januarij 1860 tot Ult°. Augustus 1861 was ..	*f* 280,012.96
bijgekomen in September	„ 8,668.74
Totaal bij Ult°. September 1861	*f* 288,681.70

Verdeeld als volgt:

I. *Afdeeling* **Lijfrenten.**
(Stortingen, in ééns en maandelijks).

Voor *Uitgestelde Lijfrenten op één Persoon,* (Pensioen of Verhoogd-Pensioen, ontvangbaar op zekeren leeftijd ter keuze van Contribuanten)	*f* 1[illegible]6,6[illegible]9.31
Dito Lijfrenten op *twee Personen* ontvangbaar tot overlijden *langst*levende.	„ 3,878.29
„ *Uitzet-Fonds.* (ontvangbaar in ééns op 23jarigen ouderdom van het ingeschreven kind)	„ 18,031.75
„ *Opvoedings-Fonds.* (ontvangbaar in jaarlijksche gedeelten, *kwartaalsgewijze betaalbaar*, van 16 tot 23jarigen ouderdom van het ingeschreven kind, of tot 20 jaar naar keuze)	„ 36,08[illegible].59
„ *Dadelijk ingaande Lijfrente op één Persoon*	„ 5,291,48
„ *Dadelijk ingaande Lijfrente op twee Personen*	„ [illegible],[illegible]00,26

II. *Afdeeling* **Levensverzekering.**
(Contributien, in ééns en maandelijks).

Voor *Kapitaal bij Overlijden.* (ontvangbaar in ééns door Erven of Regthebbenden)	„ 48,115.18
„ *Weduwen-Pensioen.* (*levenslang* door eene *bepaalde* persoon te ontvangen, onverschillig wie aangewezen wordt)	„ 41,954.14
„ *Weezen-Fonds.* (naar keuze tot 20 of 23jarigen ouderdom van een *bepaald* kind te ontvangen)	„ 22,127.33
„ *Overlevings-Kapitaal.* (ontvangbaar in ééns door eene bepaalde persoon, onverschillig wie aangewezen wordt)	„ 207.37
	f 288,681.70

De Jaarlijksche Contributiën en Stortingen bedragen:

Voor Afdeeling Levensverzekering.....	*f* 81,940.[illegible]8
„ „ Lijfrente	„ [illegible]5,[illegible]64.48
	f 117,405.[illegible]8

(3451)

Het Verzekerd bedrag van Afdeeling II ad *f* 1,495,330.— is verdeeld als volgt:

Kapitaal bij Overlijden	*f* [illegible]95,800.—
Weduwen-Pensioen 's jaars *f* 43,037.84, waarvan de premie gelijkstaande is met die van een Kapitaal bij Overlijden groot	„ 439,600.—
Weezen-Fonds 's jaars *f* 37,701.—, waarvan de premie gelijkstaande is met die van een Kapitaal bij Overlijden groot	„ 255,103.—
Overlevings-Kapitaal [illegible] in ééns, waarvan de premie gelijkstaande is met die van Kapitaal bij Overlijden groot	„ 4,767.—
Onder Ult°. September....	*f* 1,495,330.—
„ „ Augustus.....	„ 1,422,124.—
Bijgekomen in September	*f* 72,206.—

Schaden (uitbetaald of uittebetalen):

Voor Kapitaal bij Overlijden in ééns...		*f* 10,000.—
„ Weduwen-Pensioen ('s jaars)	*f* 500.—	6,385.—
„ Weezen-Fonds ('s jaars).......		
„ Overlevings-Kapitaal in ééns...		
„ Kapitaal bij Overlijden (Wederverz.)		85.—
Onder Ult°. September....		*f* 16,47[illegible].—

Kapitaal belegd als volgt:
(Rente-basis bij de berekeningen aangenomen slechts $5^{4}/_{10}$ pCt.)

In *Beleeningen op Rands kentikel* [illegible] pCt.	*f* [illegible]
„ dito „ *Vastigheden* „ [illegible] „ „	1[illegible]5,000.—
„ dito dito „ [illegible] „ „	[illegible],000.—
„ dito „ *Effecten..* „ [illegible] „ „	[illegible]9,500.—
„ dito „ *obligatien* „ 7½ „ „	15,500.—
„ *Effecten*	4,600.—
„ *Reken. Courant* .... „ 8 „ „	3,000.—
„ *Acceptatien* .... „	8,270,98
„ *Kassa* .... „	1,361.08
	f 439,232,06

Ongefourneerd Waarborg-Kapitaal bovendien nog .... *f* 300,000.—

Uitbetalingen.

Dadelijk ingaande Lijfrente 's jaars.....	*f* 600,—
Lijfrente op 2 Personen...... „	600,—
Uitg. Lijfr. op 1 [illegible]........ „	1,220
Te zamen 's jaars	*f* 2,420.—

EERSTE BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Zaturdag, 12 October 1861, N°. 82.

PILLEN CAUVIN.

Geen enkel Geneesmiddel is krachtiger om verstoppingen weg te nemen, die de zoo bestendige oorzaken zijn van de ongesteldheden der vrouwen en van ieder die een zittend leven leiden moet.

Daar zij vooral uitstekende diensten bewijzen bij verkoudheden, aandoeningen der luchtorgen der longen, gal, enz. en bij ontstekingen en koorst, zijn zij vooral bij dit gure weer aan te prijzen.

Thans verkrijgbaar te Samarang bij
F. H. PRINGIERS,
te Soerabaija bij DE STURLER en FAGNOTTI,
„ Poerwakarta bij A. BÉDIER en bij de Hoofddepôt-houders voor den geheelen Indischen Archipel.

(In het groot à Contant rabat).

(3526) GEBRS. BEIJNON.

DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY.

Volmaakte zekerheid niemand, die zich de moeite geeft om de voorschriften, waarin de geneesmiddelen gewikkeld zijn, te doorlezen, kan bedrogen worden.

Als teeken van *echtheid* bevindt zich het watermerk, „*Holloway London*" op ieder blad van het geschrift. De taak is eenvoudig en moet niet verwaarloosd worden.

Wij vernemen, dat de moeders in Amerika bijna algemeen deze wonderbare geneesmiddelen gebruiken, de zalf als middel tegen Zwerende borsten, zeere hoofden, uitslag op het ligchaam, schurftige uitslag, snij en brandwonden, enz. de pillen als een onfeilbaar middel tegen de kwalen, die door heet-weder veroorzaakt worden, en in de keerkring-landen te huis behooren.

Doosjes Pillen à ƒ 1.— ƒ 3.— ƒ 5.—.
Potjes zalf à ƒ 1.— ƒ 3.— ƒ 5.—.

Te Batavia	bij S. B. van Kleeff & Co.	
» Banjoemaas	» M. S. Cheriman.	
» Soeracarta	» W. Veldman.	
» Djocjocarta	» Buijn & Co.	
» Salatiga	» F. Kruthoffer.	
» Tagal	» Wed. Dort.	
» Cheribon	» W. Gallstan.	
» Cheribon	» M. Blok en Co.	(3524)
» Samarang	» H. L. Lijon en Co.	

de Groot, Kolff & Co. en de hoofd-agenten Soesman & Co

Photographische Albums,

in fraai rood maroquin met verguld slot.
do. do. bevattende portretten van beroemde tijdgenooten.

(3545) H. M. VAN DORP.

SCHILDERIJ-LIJSTEN

Verguld, Bruin, Zwart en geel hout, in alle dimensien
PASSE-PARTOUT, CARTES de VISITES, Lijstjes voor Photographien, etc.
wederom in groote verscheidenheid te bekomen bij
(3444) H. M. VAN DORP.

Bij den Ondergeteekende is verschenen:

Op de grenzen der Preanger

DOOR

Dr. J. ten Brink.

1 deel, Formaat der bekende Guldens editie.
ƒ 2,50. Franco per post ƒ 3,—
(3487) H. M. VAN DORP.

Voorhanden bij H. M. VAN DORP, te *Batavia*:

Agenda voor 1862. . . .	ƒ 5,—
Zak-Almanak voor huishoudelijk gebruik.	„ 2,—
Kantoor-Almanak voor 1862, *opgeplakt* . .	„ 1,50
Idem *onopgeplakt* . .	„ 1,—

(3486)

Debiteuren en Crediteuren in den boedel van wijlen den Heer **G. M. BIJVANCK**, worden verzocht binnen den tijd van ééne maand aangifte of betaling te doen aan den ondergeteekende, aan wien Mevrouw de wed. **M. C. BIJVANCK**, blijkens akte verleden voor den tijd. waarn. Notaris Meester **R. V. HEIJLIGER** op dato heden, zoo in privé als qq verleend heeft hare *Generale Procuratie*.

N. TRA-KRANEN.

BATAVIA, 7 October 1861. (3497)

STOOMBOOT OENARANG.

Het vertrek dezer Boot naar **SAMARANG en SOERABAIJA,** *is bepaald:* op den 19den October.

Nadere informatien bij *de Agenten*,
(3488) LANDBERG, BEZOET DE BIE & Co.

Het vertrek van de Stoomboot

PALEMBANG PAKKET,

Kapt. J. F. SCHEEL is bepaald:
den 19den October 1861 naar CHERIBON.
„ 25sten October 1861 naar DE LAMPONGS.
„ 31sten October 1861 naar CHERIBON.

de Agenten,
(3527) BUIJS, JACOBSEN EN Co.

Stoomvaart in den Indischen Archipel.

Het vertrek der Stoomschepen in iedere maand gedurende het jaar 1861, is geregeld als volgt:

VAN BATAVIA.

naar MUNTOK, RIOUW en SINGAPORE, den 1sten en 15den.
naar SAMARANG en SOERABAIJA, den 7den, 15den, 22sten en 29sten.
naar BILLITON, PONTIANAK en SINGKAWANG, den 8sten.
naar BENKOELEN en PADANG, den 23sten.

VAN SOERABAIJA.

naar MAKASSAR, TIMOR-KOEPANG, DELHI en de MOLUKKEN, den 13den.
naar BAWEAN en BANJERMASSING, den 27sten.

Nadere inlichtingen te bekomen bij
W. CORES DE VRIES, } te *Batavia* en te *Soerabaija*.
B. KOPERSMIT & Co., te *Samarang*.

(3528)

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het extra snelzeilend Ned. Barkschip

Commissaris des Konings van der Heijm,
kapt. J. van Zanten,

Genoemde Bodem bevracht door de N. H. M. thans op SAMARANG de lading completeerende, zal tegen het einde dezer maand van hier de terugreis aannemen en beveelt zich door ruime en doelmatige inrigtingen bijzonder tot den overvoer van PASSAGIERS, terwijl voor ouders die hunne kinderen naar Nederland wenschen te zenden, deze gelegenheid mede zeer aanbevelingswaardig is, bevindende de Echtgenoot van den Gezagvoerder zich aan boord en men zich mitsdien van eene goede verzorging en toezigt kan verzekerd houden.

Een geexamineerd Geneesheer bevindt zich aan Boord.

Voor nadere informatien te Samarang, bij den Gezagvoeder en de Heeren DORREPAAL en Co, of alhier bij *de Agenten*,

(3536) LANDBERG, BEZOET DE BIE en Co.

Het gunstig bekende en snelzeilend Ned. Fregat Schip

NEDERLAND,

Kapitein **J. HOEKSTRA**,

wordt heden van SAMARANG alhier ter Reede verwacht, om tegen 19 dezer de thuis reis te aanvaarden.

Nog enkele hutten disponibel zijnde, zoo worden repatrieerende personen aan deze voor passagiers bijzondere gelegenheid herinnerd.

Adres bij *de Agenten*,
(3547) HAAGER EN SCHUURMAN.
Batavia, 12 October 1861.

Normaal en Abnormaal.

> De behouders zijn de personen, die gaarne zoovcel mogelijk voordeel trekken uit Indië, en liberaal noemt men de stedhingen, die gaarne uit Indië voordeel trekken, zooveel mogelijk. Ziedaar het verschil, dat zich oplost in eene treffende gelijkheid.
>
> MULTATULI. *Minnebrieven.*

Eene der meest ergerlijke ketterijen, waaraan, naar het oordeel der zoogenaamde liberale partij, de mannen van het behoud zich schuldig maken, is de leer, dat Indië met betrekking tot de toepassing van Westersche begrippen in een *abnormalen* toestand verkeert.

Mag men de liberalen gelooven, dan is *dit* vooral de hoofdzonde van het behoud, en zijn daaraan uitsluitend alle de misslagen toe te schrijven, welke door de Regering bedreven worden. Want, het zij in het voorbijgaan gezegd: in het oog dezer liberale partij is de wijze waarop de behoudsmannen tot nog toe Indië regeren, bij uitnemendheid een wanbestuur.

Het is dan ook voornamelijk op de uitroeijing van dit dwaalbegrip dat de woordvoerders der liberale partij het gemunt hebben.

Het is waar, naar hunne meening kan bijna geen enkele regeringsdaad de toets doorstaan van het gezond verstand, geen enkele handeling verschooning vinden of genade; en mogen wij hen op hun woord gelooven, dan levert de geschiedenis geen slechter regeringstelsel, en geen ongeschikter regeringspersoneel op dan Nederlandsch-Indië; maar — het ergste en het ergelijkste blijft toch altijd de meening der behoudspartij, dat Indiën's toestand *abnormaal* is.

Dat en *dat* vooral is de steen des aanstoots voor de partij der vrijheid.

Nog zeer onlangs is door een man, die zich voor een orgaan verklaart van dat zoogenaamd liberalisme op de meest gemoedelijke wijze verzekerd:

„ *Wij* hebben bewezen dat de politieke toestand van „ Indië met betrekking tot onze heerschappij *niet abnormaal* is."

En het spreekt wel van zelf dat tegenover zulk een afdoende betuiging alle bedenkingen verstommen moeten.

Het is dan ook inderdaad onbegrijpelijk hoe het mogelijk is, Indië en de Indische volken uit een ander oogpunt te beschouwen, dan de volken van het Westersch Europa.

Immers men kan zonder zich belagchelijk aan te stellen de Maleijers en Javanen zeer gevoegelijk volkomen gelijkstellen met de Engelschen en Franschen in Europa, en de stelling verdedigen, dat men met *hetzelfde* gevolg zich b.v. kan nederzetten op de Fransche en Engelsche kusten, ten einde aldaar de Engelschen en Franschen *voor ons* te laten werken, om daar na weder met gevulden buidel naar Nederland terug te keeren.

Westersche en Indische toestanden zijn immers volkomen gelijk, en de vrees dat de Engelschen en Franschen ons uit hun land zouden verdrijven, indien wij hen wilden gebruiken om *voor ons* suiker te kooken en koffij te planten, is »een utopische droom, die in de werkelijkheid nooit toepassing zou vinden."

Ook is de meening in hooge mate belagchelijk, dat de Inlander intellectueel achterstaat bij de blanke volken van Europa. Tusschen beiden bestaat even weinig verschil als tusschen een Athener uit de tijden van PERICLES en een hedendaagsch Hottentot of Laplander. Beiden staan intellectueel volkomen gelijk.

Ons wordt dan ook met den meesten ernst verzekerd
» dat de Inlander sedert lang het verschil begrijpt
» van Europesche en Inlandsche beginselen van re-
» gering, en de gebrekkigste Europesche boven de
» beste Inlandsche heerschappij verkiest."

ja, dezelfde liberalist roept in vervoering uit:
» de lessen eener gezonde staathuishoudkunde zijn
» reeds tot de hutten van het volk doorgedrongen!"

Hoe zeer men nu deze gunstige getuigenis bezwaarlijk zelfs van de meest beschaafde volken van Europa zou durven afleggen, en zij aan een volk doet denken, voor wien CICERO's *de Republica*, en PLATO's *Republiek* de dagelijksche lectuur uitmaken, zoo worden wij echter dringend uitgenoodigd dit alles voor waarheid aan te nemen, omdat *daarop* de stelling gebouwd wordt, dat Indiën's toestand inderdaad *normaal* is.

Het is dan ook onverklaarbaar, waarom de Regering dat maar niet begrijpen wil, en halstarrig de Inlandsche bevolking tegen willekeur en knevelarij in bescherming neemt. Indië is immers »met betrekking tot onze heerschappij *niet abnormaal*."

De Inlanders zouden zich zelven even goed tegen den invloed hunner Hoofden en den drang der Europesche Industrielen weten te verdedigen, als b. v. de Engelschen en Franschen of elk ander volk van Europa dit doet.

Artikel 55 past dan ook even weinig in ons Regerings-Reglement als het in de Britsche Constitutie op zijne plaats zou zijn.

De toestanden toch zijn volkomen gelijk. »

Wel is waar, spreken de liberalen veel van vrijen arbeid, en geven bij gepaste en ongepaste gelegenheden hoog op van hunne *bruine broeders*, en verzekeren voortdurend dat alles in Indie zeer *normaal* is; nogtans betwijfelen wij of zij het wel zoo geheel *normaal* zouden vinden, wanneer *zij* hunne plaats aangewezen vonden in de rietvelden en in de koffijtuinen, ten einde hunne *bruine broeders* in de gelegenheid te stellen, met de vruchten van *der Blanken* arbeid na eenige jaren naar Europa te vertrekken, en lekker te leven.

Het is merkwaardig: — wanneer het den liberalen te doen is om storm te loopen tegen het regeringstelsel en de bestaande orde van zaken — wanneer zij het betoog willen leveren »dat Indien's politieke toestand *niet abnormaal* is, dan zijn er geene kleuren te sterk ter afschildering van den ellendigen toestand der bevolking onder het tegenwoordig stelsel van bestuur.

Dan heet het — de bevolking wordt onderdrukt, gevild en uitgemergeld; men laat haar onmatig arbeiden; men vergt eene onmogelijke krachtsinspanning en dienstbetoon; men verhindert den aanplant der eerste voedingsmiddelen; men drijft het opium-verbruik op, en onthoudt aan de bevolking zout, visch en vleesch; honderdduizenden sterven den hongerdood en geheele landstreken heeten ontvolkt; Demak en Lebak worden niet vergeten.

Er zijn dikke en dunne brochures, korte en lange dagbladartikelen geschreven ten betooge dat de officiele Regeringsverslagen eene verachtering (wegkwijning) der Inlandsche bevolking aantoonen.

Maar — wanneer de stelling wordt verdedigd, dat de verhouding der Europesche volken tegenover de Indische eene andere is, dan tusschen de eersten onderling, en in *dien* zin *abnormaal* genoemd mag worden, dan heet dit: zich bezondigen tegen »de lessen eener gezonde staathuishoudkunde; — en wanneer het vermoeden wordt uitgesproken, dat de *bruine* volken op de nadering der blanken verdwijnen, dan verzekert men dat de Indische volken *niet* verkwijnen en *niet* verdwijnen, en dan strekken weder *dezelfde* Regeringsverslagen ten betooge dat deze stellingen paradoxen zijn, ontleend aan de romans van COOPER.

Het is waar, de rijken van MONTEZUMA en ATTAHUALPA zijn spoorloos verdwenen; de Indianen in Noord-America kwijnen weg, naarmate de blanke bevolking toeneemt; de oorspronkelijke bewoners van Africa worden aan de Noordkust door de Blanken, en aan den Zuidhoek alweder door de Blanken teruggedrongen; de gekleurde volkstammen van Nieuw-Holland trekken op de nadering der Europeanen terug en verdwijnen; honderde en honderde scheepsladingen *zwart* menschenvleesch zijn reeds van Africa verscheept naar America om dáár *voor de Blanken* te werken en te sterven; op dit oogenblik slaan de Blanken dáár elkander dood, ter bestendiging des handels in *zwart* menschenvleesch, naardien het *zwarte* vleesch niet tieren wil; honderde en honderde scheepsladingen *bruin* menschenvleesch worden uit China en Britsch-Indie naar alle oorden der wereld, naar Zuid-America, Californie, de Kaap, Manilla, Mauritius en Australie vercharterd, om *voor de Blanken* te werken; de hoofdplaats van Nederlandsch-Indie genoot nog zeer onlangs het schouwspel van een aanvoer van *zwart* menschenvleesch, bestemd om *voor de Blanken* te vechten; dit schouwspel was nieuw, want al het vroegere *zwart* menschenvleesch met dezelfde bestemming herwaarts gezonden, was *uitgestorven*, en nieuwen aanvoer had Engeland verboden.

En let wel — alle deze verschijnselen vertoonen zich dáár, waar *geen* artikel 55 bestaat, waar de *bruine* volken *niet* tegen de *blanken* worden in bescherming genomen — in één woord, overal waar de zaken een *normaal* beloop hebben.

Maar dat alles — zegt men — beteekent niets; het wettigt in geenen deele het vermoeden dat de gekleurde volken bij hunne aanraking met blanken van de aarde verdwijnen, zij die zoo iets meenen kunnen, zijn van hun verstand beroofd. En ten bewijze beroept men zich op de verdubbeling der Javasche bevolking in 30 jaren; een broeikasten-resultaat, hetwelk slechts verkregen is door de meest krachtige pogingen der Regering uitgedrukt in art. 55 van het Regerings-Reglement. maar dat zeer zeker achterwege zoude gebleven zijn, indien men in Indie even als in het Buitenland alles *normaal?* in zijn werk had laten gaan.

Het verschil tusschen *liberaal* en *behoudend* is inderdaad zoo heel groot niet, gelijk in het boven afgeschreven *motto* treffend staat uitgedrukt.

Liberaal zijn zij die de exploitatie der Inlandsche bevolking uitsluitend ten grieve van individueel voordeel *normaal* noemen; *behoudend*, zij die dat procédé slechts als *abnormaal* beschouwen willen.

Het is ten slotte eene geruststellende gedachte vooral voor de Inlandsche bevolking, dat ondanks dit geringe verschil, de partijen niet zoo spoedig verbroederen zullen.

Trouwens dit zou ook niet te wenschen zijn: de Inlander zou den prijs des vredes wezen.

De liberalen verzekeren met veel gesnoef en gesnork, dat zij het welzijn der Inlandsche bevolking bedoelen.

Doch niemand gelooft het, en zelfs de liberale partij houdt het voor grootspraak.

Intusschen ga zij op den ingeslagen weg voort.

Hare aanwezigheid en scherp toezien op elke Regeringsdaad verhinderen van wederzijde elke schadelijke overdrijving en strekken slechts ter bevordering van den goeden gang van het geheel.

B.

NEDERLANDSCH-INDIE.

BATAVIA.

In den nacht van jl. Zondag op Maandag drong een inlander ongeveer ten 1 ure de woning binnen van den Heer T. alhier en kwam in de slaapkamer, waar hij eenige oogenblikken heen en weer liep, daarna op het ledikant toetrad en de echtgenoot des heeren T. de hand op den mond legde en de kris op het hart zette. Deze door angst en vrees als versteend dorst geen beweging te maken, veel minder te schreeuwen, waarna de indringer haar weder losliet en op nieuw het huis begon door te gaan. Deze zonderlinge bewegingen duurden tot ongeveer drie uur, toen de booswicht op eens den slapenden heer T. een houw met een gollok van het hoofd toebragt. Zijne echtgenoot, den moordenaar het wapen willende ontrukken, bekwam een vreeselijke wonde aan de hand, toen de andere den gollok terugtrok, waarmede hij zijn slagtoffer een tweeden houw in den hals toebragt en zich daarop ijlings verwijderde. De gewonde, wakker wordende en zich gekwetst gevoelende, sprong op en achtervolgde den moordenaar, wien het echter gelukte door het venster, waardoor hij binnengedrongen is, te ontsnappen. Welke beweegredenen den moordenaar tot deze afschuwelijke daad hebben aangespoord, is onbekend, hebzucht in geenen deele, daar op een tafel in de slaapkamer eenige kostbaarheden, geld enz. lagen, waarvan niets gemist is. Tot dusverre is er nog geen spoor van den dader gevonden, voor zooveel ons bekend is. Door de buren is eene som van *f* 700 à *f* 800 uitgeloofd aan hem die den moordenaar ontdekt, door de politie *f* 500.— Van harte hopen wij dat men den dader van dit gruwzame feit in handen krijge, en hij zijn welverdiende straf onderga — tenzij men hem mogt vrijspreken op grond van *mata glap*, gelijk 't vorige jaar is geschied.

In de laatste dagen en nachten zijn de bewoners van Gang Pollones en omstreken verscheiden malen herinnerd aan de zeker niet onbekende omstandigheid dat er op Batavia veel dieven zijn. Of het onzer wakkere en ijverige policie gelukken zal, de boosdoeners in handen te krijgen? Wij hopen het voor de bestolenen, maar twijfelen er op grond der ondervinding sterk aan. 't Beste is, dat men zich van goede wapenen voorziet, de wacht houdt en den eersten den besten nachtelijken bezoeker naar Mahomeds paradijs zendt.

» Help u zelf, zoo helpt u God!"

De heer Risley zal a. s. Maandag en Donderdag voorstellingen geven van het panorama van den Mississippi tegen de verminderde entrée van *f* 3.—

Bij de voorstelling van Donderdag zullen de kinderen uit het Parapattan Weezengesticht en het Djattigesticht vrijen toegang bekomen. Wij hopen dat het Bataviaasch publiek door talrijk bezoek den heer Risley in staat stelle met deze vertooningen te blijven voortgaan.

Aangekomen Vreemdelingen.

VAN 9 TOT 11 OCTOBER 1861.

JAVA HOTEL. H. Soost, van Buenos Ayres. — Aalburg, van Rotterdam. — Paap, van Rotterdam. — Bierings, van Samarang. — van Dijck, van Buitenzorg. — Rutgers, van Indramaijoe.

HOTEL WILLEM II. H. van Zanten, van Rotterdam. — Mev. van Zanten, van Id. — Jongeh. van Zanten, van Id. — de Groot van Id. — Mev. de Groot, van Id

HOTEL DE L' UNIVERS. G. Lewis, van Australie. — H. Birch, van Idem. — W. Berlow, van Idem — G. Raphael, van Idem. — B. Cousins, van Idem. — Mevr. Cousin en familie, van Idem. — Stebbing, van Idem. — Mej. Jessi Wild, van Idem. — Mej. Marie Wilde, van Idem. — P. Fote, van Idem. — G. Leith, van Idem. — J. Jong, van Idem. — P. Koekel, van Idem. — J. Schinck, van Idem. — J. Oberdorf, van Idem.

Aangekomen Passagiers te Batavia.

VAN 3 TOT 11 OCTOBER 1861.

Met de Ned. bark Pieter Schoenmakers, kapt. J. J. van Varelen, de hh. A. van Zanten, Echtg. en zoon, R. de Groot en Echtg. en eene inl. bediende van Rotterdam.

Met het Ned. Ind. stooms. Macasser, kapt. J. C. Bierings, de gep. Generaal Majoor E. Steinmetz, Luit. der Artillerie Winter, de hh. van Delden, Hulsthoff, Fransz, Lammerding, jonge heer Strengnaerts, Mevrouw Barthold en Z. M. troepen van Soerabaija via Samarang.

Correspondentie uit Bandjermassing.

Den 23 September arriveerden te Bandjermassing de door de radja van Pegattan beloofde 500 Boeginezen, gewapend met lans en kris; deze Boeginezen moeten dezelfde diensten doen als de Alfoeren en is het toe te juichen, dat het gouvernement het aanbod van den radja van Pegattan heeft geaccepteerd.

Tameang-Laijang 28 Sept. 1861.

In het plan van den aanval op de Goenong-Tongka is de volgende wijziging gebragt:

De civiele gezaghebber van Becompay, de 1ste luit. der infanterie Beekman, is den 18 September met de stoomsleper *van Os* benevens den 1sten luit. der infanterie de Lannoy, met 50 bajonetten, benevens de Kjaij Ranga Nili Negara, de Karau-rivier ingestoomd, ten einde te Hamba een vivres magazijn voor de kolonne naar G. Tongka op te rigten.

De civiele gezaghebber heeft eerst Tameang-Laijang en Télang bezocht en heeft de kwestie omtrent h[…] tractement van den Tommongong Djaja van Patt[…] uit de weg geruimd. Dit hoofd is de vrij bela[…] rijke bezoldiging van *f* 50 's maands toegelegd. E[…] 150tal koelies van Sitong zullen de kolonne naar [...] Tongka weder vergezellen, men vreest echter, dat het hazenpad zullen kiezen.

Bandjermassing 28 Sept. 1861.

Eerstdaags zal naar Sampit vertrekken de 1e l[…] der infanterie Smagge, ter vervanging van den 2den l[…] der infanterie van den Vrijhoff, daar deze officier, v[…]gens schrijven van den civ. gezaghebber geruimen t[…] ongesteld is.

Men schrijft ons dat een tweede Paggen is verre[…] en wel te Ramonia, tusschen de kampong Roedoek [...] Tandjong-along, waar zekere pembekel Melinkouw h[…] bevel voert.

Den 19 September is de kapitein van Vloten op[…]rukt naar G. Tongka; niets bijzonders heeft de kolo[…] ontmoet tot Roedoek; de onzigtbare vijand aldaar he[…] van een détachement ter afhaling van vivres een ko[…]lie doodgeschoten en een zwaar geblesseerd door e[…] vijandelijken lanssteek.

Eene hoogst eervolle doch zeer gevaarlijke zendi[…] is den 1sten luit. der infanterie Beekman opgedrage[…] met den Radja van Pegattan en drie honderd uit[…]gelezen Boeginezen, hulptroepen van Pegattan, zal [...] zoo het gerucht gaat de Montallat-rivier ingaan, [...] de vijand het ontkomen langs de rivier niet alle[…] beletten, maar hem attaqueren van deze zijde; als sp[…]ciale bedekking van den luit. Beekman zijn geko[…]mandeerd vier Boegineesche militairen, benevens e[…] Boegineesch korporaal.

Tusschen Plaij-harie en Martapoera zijn door d[…] vijand 20 karbouwen opgeligt, die voor onze troep[…] bestemd waren, Demang-Lehman heeft er echter 15 [...]ruggezonden; men staat verbaasd over de uitdagen[…] beleefdheid van dezen muiteling.

Te Plaij-harie is geretourneerd een inlandsch fu[…]lier, afkomstig van de bedekking van den zoo ellend[…] vermoorden teekenaar boven Martapoera, die den vija[…] heeft gediend, tot zoolang hij gelegenheid heeft geh[…] weder tot onze troepen te retourneren; de man hee[…] 3 maanden in de bosschen gezworven en is zwaar zi[…]

Naar Koetei vertrokken de offic. v. Gez. 2de kla[…] Le Rutte, de 2e luit. der infanterie Albrecht en [...] bajonetten, met de stoomboot *Suriname.*

De vijand heeft een inval gedaan in de Tanah-la[…] Demang-Lehman heeft op eene slinksche manier zi[…] een doortogt weten te banen tusschen onze posten boven Martapoera gelegen, en is met een 150 man [...] die landstreek gevallen, welke kortelings tot de or[…] van zaken was teruggekeerd. Dat Demang-Lehm[…] rekent op medewerking van een groot gedeelte der b[…]volking is duidelijk, anders zoude hij zich niet e[…] handjevol troepen niet wagen in deze landstreek.

Andere Correspondentie uit Bandjermassing.

Van uit Mengappan is den 29 Julij jl. onder be[…] van den kapitein Benschop opgerukt eene kolonne st[…] 28 bajonetten ter opligting van eenige muitelin[…] welke zich bij de Soengie Mandie de Maroe in [...] bosschen schuil hielden. Eenige mannen met lans[…] gewapend benevens eenige vrouwen en kinderen w[…]den ontdekt, welke bij het zien onzer troepen onm[…]delijk op de vlugt sloegen, waarvan 2 vrouwen en [...] kind werden achterhaald, welke echter voorgaven ni[…] van den vijand te weten. Aan de schuilplaats besta[…]de uit 6 huizen aangekomen zijnde, vond men [...] ledig, groote vijandelijke voorraadschuren werden a[…]getroffen en vernield en kwam de patrouille, na v[…] vermoeijenissen te hebben doorgestaan, op den 3d[…] Augustus weder te Mengappan terug.

Op den 5den Augustus rukte van uit Pengar[…] eene kolonne sterk 70 bajonetten, welke kolonne [...] Baleh met 12 bajonetten werd versterkt onder ko[…]mando van den kapitein C. C. P. Scheepens beneve[…] de 1ste luitenant G. Bakker, naar de bronnen der Ri[…] Kiwa, ten einde eenige vijandelijke hoofden op te s[…]ren.

Na een zeer moeijelijken marsch van 12 dagen kw[…] de patrouille terug zonder eenige ontmoeting met d[…] vijand te hebben gehad.

Op den 2den Augustus 1861 marcheerde van Mo[…]ghoe Thaijor eene patrouille onder kommando van d[…] adjudant-onderofficier dd. offic. Coenen om de bev[…]king van Tamberangan tegen de opstandelingen on[…] aanvoering van Soeta-Karsa, met ± 150 man te [...] schermen. Ter hoogte van Poeloe Bezaar gekomen, op[…]de de vijand zijn vuur niettegenstaande onze troep[…] nog meer dan 1000 passen van hem waren verwijde[…] hetwelk van wege den verren afstand door de on[…] niet werd beantwoord.

De voorwacht trok het bosch om, ten einde d[…] vijand in de flank of rug aan te tasten en zoo mo[…]lijk den terugtogt af te snijden, hij wachtte echter n[…] tot deze beweging was volbragt, maar sloeg al z[…] spoedig op de vlugt.

Daarna keerde de patrouille na nog eenige verk[…]ningen in den omtrek te hebben bewerkstelligd n[…] Moenghoe-Thaijor terug.

Den 6 Augustus 1861 vertrokken uit Mataram [...] 12 Inl. militairen in maleische kleeding gedost, ve[…]zeld door den pembekel dier plaats Kadir en eenige ka[…]pongbewoners naar Karta-Ampat, alwaar zich volg[…] geruchten eenige muitelingen schuilhielden. Door [...] schildwacht des vijands van uit een boom reeds te sp[…]dig ontdekt zijnde, kwam die patrouille aan eenige [...] door de brandals verlatene woningen, welke met [...] daarin aanwezigen groote voorraad padi werden [...]nield, en eenige wapens buit gemaakt hebbende, reto[…]neerden onze manschappen weder binnen hunne [...]sterking.

Den 26 Augustus 1861 rukte de kapitein L. J. Benschop, met eene patrouille sterk 34 bajonetten [...] uit de versterking te Mengappan op, ten einde de m[…]telingen die zich in den omtrek van Damar Bek[…]pong schuil hielden op te sporen.

Na een zwaren en vermoeijenden marsch kw[…]

deze kolonne den 29 Augustus in de nabijheid der kampong Poelangan aan, alwaar de vijand volgens ingewonnen berigten der gidsen zich schuil moest houden, en werd alhier het bivouac opgeslagen, ten einde den volgenden morgen vroeg op te rukken. Dien tengevolge verliet dan ook te 2½ uur 's morgens onder begunstiging van het maanlicht de kolonne het bivouac en kwam te 8½ uur aan een breed veel beloopen voetpad, hetwelk van de kampong Po-lang naar den bergpas Pematon leidde, verscheidene pas gedolven graven werden hier gepasseerd en konde men hieruit opmaken dat de vijand belangrijke verliezen bij eene vroegere excursie in den bergpas te Pematon geleden had.

De medegenomen gids gaf den kolonne kommandant kapitein L. J. W. Benschop kennis dat de kampong zich nu op een korten afstand bevond, waarop de kapitein gelastte met de grootste stilte voorwaarts te marcheren en de spits wanneer deze de huizen bemerkte, en zelf nog niet gezien mogt zijn, zich schuil te houden om zoo doende de kolonne te doen opsluiten en vervolgens hen te omsingelen.

Te 9 uren werden de eerste huizen gezien, twee op een heuvel geplaatste muitelingen haden de spits bemerkt, en schreeuwden "kompagnie datang, kompagnie datang"; terstond loste de voorhoede zich en tirailleur op en toog met den looppas voorwaarts; meer dan 200 personen zag men in alle rigtingen de vlugt nemen, drie dooden liet de vijand achter, het aantal gewonden, moet aanzienlijk zijn geweest, want menigeen zag men hinkende het bosch bereiken. De menigte omgekapte boomen welke het spoedig voortgaan der onzen belemmerden en het digte zware bosch waarin de vijand zijn heil zocht, waren oorzaak dat hij geen grooter verlies heeft gehad, van onze zijde was geen verlies te betreuren.

Zes en veertig huizen zoowel groote als kleine werden in de asch gelegd; uit sommigen dier woningen vielen zware slagen en konde men hierdoor alsmede aan den zwarten opstijgenden rook wel bespeuren dat eene groote hoeveelheid munitie hier verborgen moet zijn geweest; eene groote voorraad padi, rijst, tabak, gambier enz. werd vernietigd, twee geweren, elf lansen, drie krissen en andere wapenen vielen de onzen in handen, alsmede kruid, lood, een kope en kogelgieter, ook nog een kapmes van het 13de Bataillon Infanterie, een bajonet, een oude tunique en twee tjappen.

Na den omtrek goed te hebben doen doorzoeken, door eene patrouille onder kommando van den sergeant Poll, No. 43.444, welke nog bij deze gelegenheid handgemeen raakte met een gewonden brandal, tengevolge waarvan deze laatste werd neergestoken werd de terugmarsch naar het verlaten bivouac weder aangenomen, om van daar den volgenden dag naar Mengappan te marcheren.

In den morgen van den 2den September marcheerde de inlandsche vice-korporaal Tarunosmito No. 57558, met 10 bajonetten tot begeleiding van eenige koelies en goederen van Rantau naar Moengoe Thaijor; nabij Tamberangan stiet hij op een 100 man sterken vijand, die zich achter eene kleine versperring had opgesteld, en onze troepen met schoten begroette; terstond ging genoemde vice-korporaal met zijne manschappen er al vurende op in, wondde verscheidene muitelingen en joeg de geheele bende met den looppas op de vlugt, gedurende 2 uren vervolgde hij den vijand en verdreef hem met verlies van zes gesneuvelden en verscheidene geblesseerden, waardoor het konvooi ongehinderd zijn marsch naar Moengoe Thaijor vervolgen konde.

Voor dit flink en manhaftig gedrag werd dan ook de vice korporaal Tarunosmito alg. Stamb. No. 57558 van het 9de Bataillon Infanterie door den Chef der expeditionaire troepen bevorderd tot korporaal, terwijl Z. Edelgest. zijne groote tevredenheid betuigde aan de manschappen, welke onder zijne orders deel hadden genomen aan dit feit.

Den 7den September werd door den majoor militairen kommandant tevens ads. res. eene inspectiereis begonnen naar Mengappan, ten einde aldaar een nieuwe benting te traceeren. Den 8sten werd eene inspectie over het garnizoen aldaar gemaakt, de nieuwe plaats der benting aangewezen, vergadering met de hoofden aldaar gehouden in zijn betrekking als ads. resident, en den 9den de terugreis naar Martapoera aangenomen.

Den 23sten werd door den majoor adsistent-resident eene inspectiereis gemaakt naar Malat, ten einde aldaar de teruggekeerde bevolking gerust te stellen, en eenige bepalingen omtrent het verder aanbouwen der nieuwe huizen te maken. Eene vergadering werd met de hoofden en de geheele bevolking gehouden, waarin haar het wenschelijke is aangetoond geworden om voortaan zich van alle vijandelijkheden te onthouden, en de goede gezindheid van het Gouvernement op prijs te stellen.

Een officier met 15 man dekking vergezelden den ambtenaar op zijn togt.

In het laatst der maand September rukte van uit Martapoera eene patrouille sterk 25 bajonetten, onder den 1sten Lt. Reuter, versterkt met een 35tal Linganezen onder Pangeran Sherif Hassim hoofd van Mendawé, om in het Tjintapoerische en Moerongsche de vijandelijke hoofden Moel en Mu Achbar op te sporen. Deze patrouille belooft eene goede uitwerking, daar hier list tegenover list gesteld wordt en de inl. hulptroepen alleen met klewangs gewapend den vijand beter op de hielen kunnen zitten dan onze brave soldaten.

Van Demang Lehman zijn in de laatste helft dezer maand brieven ontvangen waarin hij zijne onderwerping aanbiedt.

Ik hoop u met de volgende mail te kunnen melden dat deze hoofdopstandeling in onderwerping is gekomen. Mogt dit het geval zijn, dan zal die van ook mindere hoofden spoedig volgen, en alzoo een eind maken aan den reeds 2½ jarigen strijd.

De togt naar de Doesson om Antasari in zijne benting te Tongko op te zoeken, en die gekommandeerd wordt door den Kapt. van Vloten is bereids aangevangen, bijzonderheden dienaangaande zijn nog weinig bekend en hoop ik u die later mede te deelen.

Door den adsistent-resident zijn de noodige bevelen uitgevaardigd aan den kontroleur der Bloes Kiwa en Kanan om in overleg met de hoofden der districten, een aanvang te maken met het aanplanten van Klapperboomen, 5 per huisgezin, alsmede de vroegere peper- en koffijtuinen schoon te maken, en is ieder inwoner opgedragen om voorloopig 300 boomen aan te planten, alsmede 500 peperranken schoon te houden, die in zeer groote hoeveelheden te Karang Intan, Nwang Bangkal en Amain aanwezig zijn.

LAATSTE BERIGTEN.

☞ *Martapoera*, 2 Oct. 1861. Zoo even is Demang Lehman met 50 volgelingen te Martapoera gearriveerd en heeft zich aan het gouvernement onderworpen.

Deze tijding is van belang; hoewel geen chef van den opstand is dit hoofd toch een der onderhoofden van gewigt en heeft de expeditie in de Z. en O. Afdeeling van Borneo eene kleine schrede voorwaarts gedaan.

Na 3 jaren tegenstand onderwierp Demang Lehman zich; wij kunnen dus hopen dat over een 6tal jaren Pangeran Hidajat zich eveneens zal onderwerpen.

De inval in de Tanah laut is slechts schijn geweest, om een middel te hebben, zich van zijn aanhang te ontslaan.

Batavia. — Eene partij van 375 pikols kruidnagelen heeft bij publieke veiling opgebragt ƒ 36,690,62½, nagenoeg ƒ 15,51 per pikol.

Deze prijs is ƒ 10,59 per pikol hooger dan de in 1860 besteede.

— Van gouvernementswege is te Pekalongan publiek uitbesteed de afvoer van al de gouvernements koffij, uit de binnenlandsche pakhuizen in die residentie naar de afscheepspakhuizen ter hoofdplaats Pekalongan, benevens de opvoer van zout, uit het pakhuis aldaar naar de binnenlandsche verkooppakhuizen te Goemiwang en Limpoeng, gedurende de jaren 1862, 1863 en 1864, tegen betaling van 36/10 cent den pikol en de paal.

— Te *Baweun*, de levering gedurende het jaar 1862:

a. van rijst, ten behoeve der pradjoerits in die afdeeling, tegen ƒ 12 de pikol;

b. van voeding en sirih, ten behoeve van de gevangenen, kettinggangers en bannelingen, tegen 23 centen per hoofd daags, en van olie tot verlichting van de kazerne en wachten der pradjoerits en van de gevangenis aldaar, tegen 80 centen per Ned. kan.

— Te *Soerabaija*:

a. de overvoer van 500 ton steenkolen van Onrust naar *Padang*, tegen betaling eener vracht van ƒ 17,75 (zeventien gulden vijf-en-zeventig centen) per ton, en

b. de overvoer van 300 ton steenkolen van Onrust naar Tappanolie, tegen betaling eener vracht van ƒ 19,90 (negentien gulden en negentig centen) per ton en de verlichting, gedurende het jaar 1862 van de stad Soerabaija, tegen betaling van ƒ 5 (vijf gulden) de lamp 's maands.

— Per telegraaf via Soerabaija zijn berigten ontvangen uit de Zuid en Ooster-afdeeling van Borneo, loopende tot den 2den October jl.

Ter hoofdplaats Bandjermassing is de rust niet gestoord geworden. De Tanah Laut is door eene bende van ongeveer 200 muitelingen onder Demang Lehman verontrust. De in tijds genomen maatregelen van deze zijde en de goede geest der bevolking in die afdeeling schijnen echter de plannen van den vijand verijdeld te hebben; deze is ten minste zonder succes terug getrokken. In den avond van den 2den October kwam te Bandjermassing de tijding, dat Demang Lehman, met dertig volgelingen, zich in den middag van dien dag te Martapoera had onderworpen. De togt naar Toendakkan heeft goede gevolgen gehad. De goed verdedigde vijandelijke kampong Toendakkan Besar en Ketjil zijn door de onzen bemagtigd. Van het oprukken der Koeteinezen is nog geen berigt ontvangen.

Eene op drie uren afstands van Pantas Hambawang opgerigte vijandelijke versterking is door den kapitein J. C. Hamakers genomen: de luitenant Werdmuller van Elgg werd bij die gelegenheid ligt, en twee soldaten zwaar gekwetst.

Het is den luitenant-adjudant O. L. Reuter gelukt, de schuilplaatsen van de opstandelingen Mail en Aliachbar op te sporen, hun drie dooden, zijnde de broeder, schoonzoon en een volgeling van Aliachbar, te bezorgen en verscheidene gevangenen te maken.

Op een togt met den gouvernements stoomer *Boni* naar de Kapoeas zijn eenige vijandelijke versterkingen, waarvan sommige nog in aanbouw waren, vernield en de daarin aanwezige muitelingen verdreven.

Riouw. (September) — Hoewel men door het heerschen van westelijke winden veel last had van regen, zoo bleef toch de gezondheidstoestand onder de bevolking bevredigend.

Den 8sten September jl. kwam ter reede van Riouw, om den voorraad steenkolen aan te vullen, Z. M. stoomschip *Gedeh*. Door den kommandant, den kapitein-luitenant-ter-zee Siedenburg, werd in gezelschap van den resident en den militairen kommandant een bezoek gebragt aan den onderkoning van Riouw, die van zijn kant den volgenden dag een tegenbezoek op de *Gedeh* bragt, waar hij met de noodige eerbewijzingen werd ontvangen. Den 12den September vertrok de *Gedeh* via Muntok naar Batavia.

De zeeroover Aboe, een voornaam aanhanger van Pa Ranti, vroeger reeds wegens rooverijen gevat en na in de maand November 1860 te zijn veroordeeld van Bandjermassing ontvlugt, werd op Poelo Djalo nabij Poelo Trong met zijn makker Atjee op nieuw gevat en naar Tandjong Pinang gevoerd, alwaar zij voorloopig in verzekerde bewaring zijn genomen.

Aan een Maleijer van Poelo Galang, die de twee boosdoeners heeft gevat, is de toegekende belooning uitgekeerd.

De resident vertrok den 23sten September jl. aan boord van Z. M. stoomschip *Haarlemmermeer*, gekommandeerd door den luitenant ter zee 1e klasse P. Koning, naar Lingga, Reteh en Indragiri tot het regelen van eenige dienstaangelegenheden. Z. H. de onderkoning van Riouw vergezelde den resident op dezen togt in een eigen kruisboot.

Omtrent Siak valt niets bijzonders te vermelden. De bevolking hield zich rustig en de gezondheidstoestand was zeer bevredigend.

Gedurende de maand September kwamen te Riouw ter reede 15 schepen onder Nederl. vlag en 12 inlandsche vaartuigen. De schepen van Nederlandsch-Indische havens kwamen allen van Java, die van vreemde havens en de inlandsche vaartuigen bijna allen van Singapore.

Van Riouw vertrokken in de maand September 18 schepen onder Nederl. vlag en 14 inlandsche vaartuigen. De onder Nederl. vlag naar Nederlandsch-Indie vertrokken schepen zeilden allen naar Java, die naar vreemde havens naar Singapore en Siam. De inlandsche vaartuigen gingen allen naar Singapore.

De uitvoer van stapelproducten bestond uit:

Gambir	10.974 pikols.
Peper (witte)	252 »
» (zwarte)	874 »

De overige uitvoerproducten naar Nederlandsch-Indie hebben hoofdzakelijk bestaan in 2000 stuks planken en andere houtwerken, 1200 stuks matwerk en 100 pikols boombast.

De invoer bestond voornamelijk uit 7600 pikols rijst.

Nog werden van Singapore ingevoerd 200 pikol, zout, 6 kisten amfioen en voorts diverse stukgoederen.

De marktprijzen waren als volgt:

Gambir, 1ste soort per pikol	ƒ 9.83
idem 2de »	» 7.10
Peper, (witte)	» 25 22
idem (zwarte)	» 14.82
Rijst	» 6.82
Varkensvleesch	» 25.74

Mexic. dollars 100 = ƒ 260. (*Jav. Ct.*)

Soerabaija 4 October. Men schrijft ons van *Kediri*.

Wederom brandde er in den nacht van 29 op 30 September eene met alang alang gedekte tabaksloods af van de Onderneming *Blitar*, gelegen nabij de dessa Selo Kadjang, district Sringat. Ruim vijftig duizend drooge tabaksplanten werden mede eene prooi der vlammen. — De oorzaak van dezen brand is te wijten aan de *wakers*, die door het gebruik van amfioen *trachtten* wakker te blijven. Het ware dus voor den ondernemer wenschelijker geweest, dat deze lieden *slapende gewaakt* hadden. (*Soer. Ct.*)

Soerabaija, 6 October. Het afbranden van Tabakschuren schijnt in de Residentie Kediri aan de orde van den dag te zijn, ten minste alle van daar ontvangen berigten maken er gewag van.

Dezer dagen zijn weer afgebrand drie tabakschuren, waarvan een op Blitar, een op Toelong-Agoong en een in het district Djambean; de laatste brandde af tusschen den 1sten en den 2den dezer des nachts en berokkende den eigenaren zoo men meent eene schade van circa ƒ 2000. —; het geval zelf schijnt men aan kwaadwilligheid te moeten wijten. (*Oostpost.*)

OFFICIELE BERIGTEN.

EXTRACT *uit het Register der Besluiten van den Vice-President van den Raad, waarnemend Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.*

BUITENZORG, den 5den October 1860. (No. 10).

(Staatsblad no. 92.)

Gelezen de missive van den Minister van Kolonien, van 19 Julij 1861, La. AAZ., no. 26,848;

Gelet, enz.

Is goedgevonden en verstaan:

Krachtens magtiging des Konings:

1o. Te bepalen, dat zal worden aangesteld een adjunct-ontvanger der inkomende- en uitgaande regten te Batavia, op eene bezoldiging van ƒ 600:— (zes honderd gulden) 's maands.

2o. Te verklaren, dat art. 19 der instructie voor de controleurs der inkomende- en uitgaande regten in Nederlandsch-Indie, gearresteerd bij art. 9 van het besluit van den Commissaris-Generaal van 8 November 1826, no. 5, niet langer van toepassing is op den kontroleur van dat middel te Batavia.

3o. Met ampliatie in zoo verre van de instructie voor de ontvangers der inkomende- en uitgaande regten, gearresteerd bij het besluit van Commissarissen-Generaal van 30 October 1818, no. 48 (staatsblad no. 70), te bepalen, dat de adjunct-ontvanger zal geroepen zijn, om bij afwezigheid of wettige verhindering van den ontvanger der inkomende- en uitgaande regten te Batavia in diens plaats op te treden, tot dat daarin nader zal zijn voorzien.

Afschrift, enz.

Ter ordonnancie van den Vice-President van den Raad, waarnemend Gouverneur-Generaal:

De Algemeene Secretaris,

A. LOUDON.

Civiel Departement.

Ontslagen:

Uit zijne betrekking, de opzigter der tweede klasse bij de burgerlijke openbare werken, W. C. H. L. C. von Winckelmann.

Benoemd:

Tot griffier bij den omgaanden regter in de vierde afdeeling op Java, de fungerende secretaris bij de regtbank van burgerlijke en lijfstraffelijke zaken te Palembang en auditeur militair aldaar mr. P. C. Maas Geesteranus.

Bevorderd:

Tot opziener der eerste klasse bij de indigo-cultuur, de opziener der tweede klasse G. de Chauvignij de Blot.

Opgedragen:

De functien van gezworen landmeter der eerste klasse en taxateur van vaste goederen te Soerabaija, aan L. C. E. Kniphorst, ambtenaar der tweede klasse voor de burgerlijke dienst in Nederlandsch-Indie, thans ter beschikking van den resident van Soerabaija.

BIJ DE SUBCOMMISSIE VAN ONDERWIJS TE SAMARANG, VOOR DE SCHOOLZAKEN TE AMBARAWA.

Ontslagen:

Eervol, wegens vertrek, als lid, C. J. H. Fransen, onder dankbetuiging voor de als zoodanig door hem bewezen diensten.

Benoemd:

Tot lid, J. P. N. Sanders, R. C. geestelijke te Ambarawa.

Goedgekeurd:

dat door den Resident van Banda,

Is benoemd:

Tot lid der subkommissie van onderwijs aldaar C. G. Heijligers, kapitein, militair kommandant te dier plaatse.

Door de hierondergenoemde autoriteiten zijn de volgende beschikkingen genomen:

Door de Hoofd-Commissie van Onderwijs in Nederlandsch-Indië, gedurende de maanden September en October 1861.

Ingetrokken:

De benoeming van C. E. Deelitzsch, tot ondermeester aan de gouvernements lagere school te Pekalongan.

De benoeming van F. Duijers, tot onderwijzer aan de gouvernements lagere school te Bandjermassing.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, de ondermeester aan de gouvernements eerste lagere school te Soerabaija A. B. J. Heijman.

Benoemd:

Tot onderwijzer aan de gouvernements lagere school te Pasoeroean, de tweede onderwijzer aan de gouvernements eerste lagere school te Soerabaija J. A. P. de Visser.

Tot tweeden onderwijzer aan de gouvernements eerste lagere school te Soerabaija, de onderwijzer aan de gouvernements lagere school aldaar, J. D. Bloemhard.

Tot eersten onderwijzer aan de gouvernements eerste lagere school te Ambarawa, de onderwijzer aan de gouvernements tweede lagere school aldaar, F. W. S. von Staedel.

Tot onderwijzer aan de gouvernements tweede lagere school te Ambarawa, de tweede onderwijzer aan de gouvernements tweede lagere school te Padang H. C. A. Cornelius.

Tot onderwijzer aan de gouvernements lagere school te Tagal, de onderwijzer voor de Oost-Indische dienst, C. F. Julius jr.

Tot tweeden onderwijzer aan de gouvernements tweede lagere school te Padang, de particuliere onderwijzer L. Bogstra.

Tot tweeden onderwijzer aan de gouvernements eerste lagere school te Ambarawa, de onderwijzer aan de gouvernements lagere school te Tagal, J. G. van der Geugten.

Tot kweekeling aan de gouvernements lagere school te Banda, H. P. de Vries.

Tot kweekeling aan de gouvernements lagere school te Probolingo, G. H. Scholten.

Tot onderwijzer aan de gouvernements lagere school te Bandjermassing, de ondermeester aan de stadsschool te Batavia, G. van Mill.

Tot ondermeester aan de gouvernements lagere school te Pekalongan, de ondermeester aan de gouvernements lagere school te Buitenzorg, E. J. Nijhoff.

Tot ondermeester aan de gouvernements derde lagere school te Soerabaija, R. E. A. Callewaerd, eervol ontslagen kweekeling aan de gouvernements lagere school te Sumenap.

Tot ondermeester aan de gouvernements derde lagere school te Soerabaija, de kweekeling van die school, J. A. van Orssagen.

Tot kweekeling aan de gouvernements derde lagere school te Soerabaija, J. A. Steevens.

Door den Hoofd-Ingenieur, chef van het mijnwezen, gedurende de maanden Julij en Augustus 1861.

Ontslagen:

Uit zijne betrekking, de élève-opziener F. van Braam Morris.

Overgeplaatst:

Van het bureau van het mijnwezen te Buitenzorg naar het eiland Banka, de ingenieur der tweede klasse R. Everwijn en de ingenieur der derde klasse J. P. Schlosser.

Tijdelijk Opgeroepen:

Naar het bureau van het mijnwezen te Buitenzorg, de ingenieur der tweede klasse J. C. Akkeringa, thans op Banka.

Door den Directeur der Producten en Civiele Magazijnen, gedurende de maanden Augustus en September 1861.

BIJ DE DIRECTIE DER PRODUKTEN EN CIVIELE MAGAZIJNEN.

Benoemd:

Tot eersten klerk, de klerk bij die directie W. A. Verdoorn.

BIJ DE AFDEELING TELEGRAFIE.

Ontslagen:

Eervol, uit zijne betrekking, de telegrafist der derde klasse A. F. D. Alting Siberg.

Benoemd:

Tot leerling telegrafisten, D. N. Teengs en A. Mergadant, met bepaling dat zij voorloopig werkzaam zullen zijn op het telegraafkantoor te Weltevreden.

Door den Algemeenen Boekhouder bij het Departement van Financien, gedurende de maand Julij 1861.

Benoemd:

Tot eerste klerken, de klerken P. Verwoert en F. de Bie.

Door de Algemeene Rekenkamer, gedurende de maand September 1861.

Bevorderd:

Tot tijdelijk buitengewoon eersten klerk, de tijdelijk buitengewone klerk R. L. A. Meijer.

Bij Koninklijk besluit van den 24sten Junij 1861, no 69, zijn benoemd en aangesteld tot tweede luitenants bij het leger in Oost-Indië.

Bij het wapen der kavallerie, de kadets F. K. van Woelderen en J. H. Stuffken;

Bij het wapen der artillerie, de kadets J. H. Wagener, W. H. Staverman, W. de Vletter, S. A. Boas, en D. J. Derks.

Bij het korps der genie en sappeurs, de kadets J. C. Dozij, H. G. Derx, A. Leers en G. de Vos;

allen herkomstig van de Koninklijke militaire akademie.

Bij Koninklijk besluit van den 10den Julij 1861, no. 61, zijn bij het personeel van de geneeskundige dienst in Oost-Indie benoemd en aangesteld tot officier van gezondheid van de derde klasse, de kweekelingen bij 's Rijks kweekschool voor militaire geneeskundigen J. P. Dozij, N. P. van der Stok, H. C. J. T. van Hardenbergh, H. Greve, T. van Gelder, W. van Geer, H. A. Ter Meulen, L. H. N. Vriesman, A. K. W. Artsenius, J. G. Kroon, F. J. A. de Ruijter, J. J. Groos, H. Krooneman, J. J. van Vogelpoel en W. J. J. Zuur.

Militair Departement.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit Z. M. militaire dienst, met behoud van regt op pensioen, de officier van gezondheid der derde klasse J. H. Bruijnis.

Verleend:

Een tweejarig verlof naar Nederland, aan den kapitein der infanterie J. C. Egger.

Marine Departement.

Benoemd:

Tot civielen geneesheer bij het marine-etablissement te Soerabaija, de gepensioneerde officier van gezondheid der tweede klasse van de Nederlandsche marine W. L. van Ark, thans belast met de waarneming van die betrekking.

Door den Chef der Gouvernements Marine zijn gedurende de maand September 1861 de volgende beschikkingen genomen:

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, de tweede stuurman H. K. Kramer.

Hersteld:

In den rang van tweeden stuurman, de derde stuurman E. Roelofs.

ADVERTENTIEN.

POSTKANTOOR.

De Directeur der Posterijen herinnert bij deze belanghebbenden, dat de tweede mailstoomer in October den 15den dezer zullende vertrekken, de brievenpakketten, daarmede te verzenden, bij het Postkantoor te *Weltevreden* zullen worden gesloten op

Maandag den 14den October aanst:

des avonds te 8 uren, voor *Europa, America, Britsch-Indië, Kaap de Goede Hoop, Australie, China, Japan*, enz. enz., benevens voor *Banka Palembang* en *Riouw*.

Op Maandag den 21 dezer zullen Postpakketten worden gesloten voor

Bandjermassing

te verzenden met een der stoomschepen van *W. Cores de Vries*.

De daarvoor bestemde brieven kunnen dien dag worden bezorgd te Weltevreden tot 's avonds 5 uur, in de stad tot 4 uur.

Op Dingsdag den 22 dezer zullen postpakketten worden gesloten voor

Padang en Benkoelen,

te verzenden met een der stoomschepen van *W. Cores de Vries*.

De daarvoor bestemde Brieven kunnen dien dag worden bezorgd te Weltevreden tot 's avonds 5 uur, in de Stad tot 4 uur.

Verponding over 1861.

De directeur der middelen en domeinen herinnert bij deze, dat de verponding over den tweeden termijn van het loopende jaar, moet worden voldaan vóór den laatsten December aanstaande.

Tot ontvangst daarvan zal voor de residentie Batavia, dagelijks, met uitzondering van zon- en feestdagen, worden gevaceerd ten kantore van den algemeenen ontvanger te Weltevreden.

De directeur der genie brengt ter kennisse van belanghebbenden, dat krachtens art. 2 van het gouvernements besluit dd. 31 Augustus jl. no. 13, in den loop der maand November aanstaande, op een nader in de Soerabaijasche Nieuwsbladen op te geven dag, door het venduedepartement te Soerabaija, ten overstaan van een officier der militaire administratie in het openbaar voor afbraak zal worden verkocht:

Het reeds voltooide gedeelte van het buskruidmagazijn voor 50,000 pd., nabij Bastion IV der Oosterlinie van de vesting Soerabaija.

De voorwaarden van dezen verkoop liggen dagelijks, met uitzondering van zon- en feestdagen, van des morgens 7 tot des namiddags 1 ure, ter inzage op het bureau van den onder-directeur der genie in de 3de militaire afdeeling te Soerabaija.

In verband met de annonce van den wd hoofdadministrateur der marine, voorkomende in de Java Courant van den 11den September jl. no. 73, brengt de chef der gouvernements marine, ter kennisse, dat den 21sten October aanstaande almede aan 's lands werf alhier publiek zal worden verkocht:

een stel stoomwerktuigen, hooge drukking,

waarvan het nominaal vermogen ongeveer vijf paardenkracht bedraagt, en bijbehoorende geslagen cilindervormige ijzeren stoomketel, een en ander afkomstig van eene voor de dienst afgekeurde stoomsloep.

Vendutien.

Maandag 14 October

Voor het woonhuis van den Heer Harting op Noordwijk, door van Riet en ter Gouw.

en

Voor het kommissiehuis van van Slooten Morgan & Co.

Dingsdag 15 October

Voor het woonhuis van den Heer C. Preij, door W. de Jong.

en

Houtvendutie door John Pryce & Co.

Woensdag 16 October

Voor een woonhuis op kampong Laksa, door J. Speet.

en

Voor het kommissiehuis van John Pryce & Co.

Donderdag 17 October

Houtvendutie door Gebs. Beijnon.

Vrijdag 18 October

Voor een woonhuis tegenover den Schouwburg, door van Slooten Morgan & Co.

en

Voor het kommissiehuis van van den Biesen & Modderman.

Vertrekkende Personen.

D. J. Jut. — A. F. Lens te Samarang en familie. — M. Schmidtmuller naar Shanghai, China.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

BELGIE.

Brussel, 16 Aug. Men wil weten, dat tijdens de jongste proefnemingen, met het nieuw gerayeerd geschut in het kamp van Beverloo gedaan, een Fransch ingenieur is in hechtenis genomen, die getracht had, het door Pruissen aan onze regering overgegeven geheim van den zamenstel van dit geschut te ontdekken. Hij moet over de grenzen getransporteerd zijn, en strenge voorzorgsmaatregelen zijn genomen, om het geheim bewaard te houden. Naar men verneemt, zullen, bij gelegenheid der tegenwoordigheid van den koning van Pruissen te Ostende, proeven met dit geschut op het strand tusschen Ostende en Blankenberghe worden genomen, welke door Z. M. alsmede door koning Leopold zullen bijgewoond worden.

Antwerpen, 20 Aug. Het artistiek congres is gisteren 1ure ten alhier geopend. De uitgestrekte zaal der Cité was overgevuld met eene ontelbare menigte artisten, [...]terkundigen, geleerden enz, uit alle landen. De v[...]gadering werd geopend door den burgemeester, [...] heer Loos, president van het comité ter organis[...] van het congres. Zijne openingsrede werd leven[...] toegejuicht. Het voorloopig bestuur werd vervolg[...] definitief benoemd, en eere-presidenten en secretaris[...] voor de verschillende vertegenwoordigde landen gekoz[...] Na installatie van het congres, deed de heer L[...] voorlezing van een schrijven van den hertog v[...] Braband, waarin deze zijn leedwezen betuigt, wege[...] zijn nog niet geheel hersteldden gezondheidstoestan[...] het congres niet te kunnen bijwonen, doch beloo[...] alles te zullen aanwenden, wat tot bevordering v[...] kunst en wetenschap kan strekken. Overgaande tot [...] voorloopige werkzaamheden, werd uitvoerig beraadslaa[...] over de bij programma voorgestelde regeling der [...] behandelen kwestien. Volgens dit programma was [...] regeling aldus: 1o. stoffelijke, 2o. artistieke, 3o. w[...] gerige aangelegenheden. Ten slotte werd beslot[...] die kwestiën het eerst te behandelen, waaromtrent h[...] rapport der sectien het eerst ter tafel zou gebra[...] worden. Hierna ging men over tot de verdeeling [...] drie sectien, welke daarop hare discussien aanving[...] In die voor de stoffelijke aangelegenheden werd b[...] sloten te rapporteren ten gunste van het blijvend [...] houd van den artistieken eigendom.

— Men zal zich herinneren, dat voor eenigen tijd do[...] den heer Peemans, te Leuven, in regten werd o[...] gekomen tegen het besluit der katholieke universite[...] aldaar, waarbij de zoon van dien heer met eenige[...] zijner confraters als student bij die hoogeschool werde[...] ontslagen, als hebbende gevolg gegeven aan de ui[...] noodiging tot de reünie met de studenten ter unive[...] siteit van Luik, ondanks het verbod van het bestu[...] der Leuvensche akademie. De heer Peemans eisch[...] eene schadeloosstelling van 9000 francs. Thans he[...] het geregtshof van eersten aanleg te Leuven in de[...] zaak uitspraak gedaan, den eischer in het gelijk gestel[...] doch hem den eisch tot schadeloosstelling ontzegd, e[...] de universiteit alleen veroordeeld in de kosten va[...] het proces.

ENGELAND.

Londen, 10 Aug. Het hof zal den 22sten te Kingsto[...] aankomen, tot den 24sten te Dublin blijven en zich va[...] daar naar het Curragh-kamp begeven, alwaar eene groo[...] revue zal gehouden worden. Den volgenden dag word[...] de reis naar Killarney voortgezet. Den 25sten keert d[...] koninklijke familie naar Engeland terug.

— Koningin Maria Christina van Spanje benevens haar echtgenoot en een talrijk gevolg zijn Woensdag l[...] van Boulogne te Folkestone aangekomen, van waar z[...] zich naar Brighton hebben begeven, alwaar in Bedfo[...] Hotel vertrekken voor hen zijn in gereedheid gebrag[...]

— De *London Gazette* bevat thans de benoeming va[...] sir George Grey tot gouverneur en opperbevelhebbe[...] van Nieuw-Zeeland.

— De veiling van diamanten van den overleden sul[...]tan van Turkije afkomstig, op gisteren en eergisteren heeft te zamen £ 19,640 opgebragt.

— Een te Hull verschijnend dagblad deeld het vol[...]gende mede: De kok van eene stoomboot uit Hull Stephanson genaamd, kwam met zijn schip te St. Pe[...]tersburg, en kreeg van den kapitein in last twee fles[...]schen brandewijn aan wal te brengen. Daar werd hi[...] door twee Russische ambtenaren aangehouden, die d[...] flesschen onderzochten (de verkoop van sterke dranken is het monopolie der Russische regering) en den ko[...] naar de gevangenis bragten. Des avonds werd hij voo[...] een ambtenaar gebragt, die hem echter niet verhoorde, maar hem slechts bekeek en zijne zakken doorzocht. Daarna sloot men hem in een groot vertrek, waar zic[...] bed noch eenig ander meubel bevond, en alwaar hi[...] drie dagen en drie nachten zonder het minste voedsel moest blijven. Een glas water was alles, wat hem te[...] dienste stond. Des avonds van den vierden dag brag[...] een cipier hem een glas water en een brok zwart brood, dat echter zoo hard en slecht was, dat hij het, in weer[...] wil van zijn honger, niet kon nuttigen. Des ochtends van den vijfden dag werd hij in eene onderaardsche cel gebragt en van schier al zijne kleêren beroofd. Hier bleef hij wederom drie dagen zonder ander voedsel dan het stuk zwart brood, hetgeen eindelijk ten gevolge had, dat hij ziek werd. In dezen toestand vond hem zijn kapitein, die ten slotte na 17 dagen zijne invrijheidstelling bewerkte. Zonder bovenkleederen en schoenen verliet hij de gevangenis. De Engelsche consul heeft onmiddelijk deswege reclames bij de Russische regering ingediend.

FRANKRIJK.

Parijs 11 Aug. De keizer vertrekt Dingsdag na de inwijding van den boulevard Malesherbes naar het kamp van Chalons, waar hij acht dagen zal vertoeven; vervolgens zal Z. M. eenige kleine uitstapjes doen en weder naar het kamp terugkeeren, om belooningen uit te deelen.

— Men berekent dat het aantal Parijzenaars en vreemdelingen, die de jongste revue in het Champs de Mars bijwoonden, ongeveer 300,000 bedroeg. De voorraad ververschingen, die in den omtrek te bekomen waren, bleek dan ook op verre na niet toereikend om in de behoeften te voorzien. Na afloop van de revue ontstond er brand in eenige loodsen, die tot schijnwerkers werkplaatsen gebezigd worden op den boulevard Mazas, bij de kazerne van Reuilly. Het vuur verspreidde zich zeer snel, maar werd door medewerking der troepen van de gewone brandweer betrekkelijk nog al spoedig bedwongen.

— *Parijs*, 13 Aug. Heden avond heeft de plegtige inwijding van den boulevard Malesherbes plaats gehad, zich uitstrekkende 1400 meters lang van la Madeleine regtuit tot aan het park Monceaux. Op eene tusschen twee torens ingesloten ontzaggelijk groote triomphboog zijn met kolossale gouden letters de woorden geplaatst, Urbs renovata Paris assaini, embelli, agrandi.

Regts warens de tribunen voor de genoodigden ge[...]plaatst en op den achtergrond de rijk versierde tent

voor den keizer, die te 5 uren in een prachtig door 6 paarden getrokken rijtuig bij den triomphboog aankwam en door den prefect der Seine met eene aanspraak werd begroet waarop hij eenige woorden antwoordde. Daarna is Z. M. met gevolg weder vertrokken. De plegtigheid was te 6 uren afloopen.

De heer E. Pereire laat met toestemming der regering een gedenkpenning ter herinnering aan deze gebeurtenis slaan.

Parijs, 21 Aug. Het wordt voor bepaald zeker gehouden, dat de bijeenkomst tusschen den keizer en koningin Isabella van Spanje zal plaats hebben, doch men voegt er bij, dat, hoe vast de koningin ook thans daartoe moge hebben besloten, men weinig op de tenuitvoerlegging harer plannen kan rekenen, daar zij geheel onder den invloed staat van zekere geestelijke zuster Partrocinio, die H. M. voorspellingen doet. Zoo zou de koningin onlangs een gedeelte eener spoorweglijn inwijden, doch de hovelingen hebben dit verhinderd, door zuster Patrocinio te gelasten om te voorspellen, dat H. M. bij die gelegenheid een ongeluk zou overkomen.

— De nadere bijzonderheden van het treffend ongeval, dezer dagen aan eene aanzienlijke dame in de nabijheid van Louèche-les-Bains overkomen, laten wij hieronder volgen:

De baron d'Herlincourt met zijne gade — eene zuster van den heer de Maurepas, lid van den senaat en prefect van Marseille— reisde langs den weg, die van Kandersteg in het Berner Oberland langs den Gemmi leidt. Die weg is eene van de merkwaardigste Alpenwegen, waarvan door de touristen, vooral door diegenen die het Oberland verlatende, zich naar het Rhonedal begeven, dikwerf gebruik wordt gemaakt. Aan de zijde van Walliserland verheft de Gemmi zich regtstandig en aan zijne voeten gaapt een afgrond van bijna 600 voet diepte. De weg langs den steilen berg slingert zigzagsgewijze en is op de meeste plaatsen twee ellen breed. Wanneer men nu van Walliserland naar Bern reist, behoeft die weg in den regel niet onder de gevaarlijke te worden gerekend; reist men daarentegen van Bern naar Walliserland — en vooral wanneer men van muilezels gebruik maakt — dan is die niet altijd zonder gevaar, te meer daar de minste mispas van het dier eenig onheil na zich kan slepen. Uit dien hoofde verzoeken de gidsen den reiziger meestal af te stijgen en bij het afdalen, den weg langs den Gemmi te voet te vervolgen. Het is onbekend of mevrouw d' Herlincourt door haren gids gewaarschuwd is; dit is echter zeker dat zij, zelfs op het meest gevaarlijke punt, van haar muildier gebruik bleef maken en het ongeluk had dat dit vlak bij den afgrond struikelde. Bij de poging die het dier aanwendde om zich op te rigten, ontving zijne berijdster zulk een hevigen schok, dat zij uit den zadel geslingerd werd en in de diepte stortte. Een ijzingwekkende gil klonk van de lippen der rampzalige. Toen hoorde men niets meer en het was den gids duidelijk dat dit leven ten minste niet meer te redden was. Hem bleef alleen de taak over den van schrik en wanhoop bijna krankzinnigen echtgenoot terug te houden, want deze wilde zijne gade in den afgrond nasprongen. Met de grootste inspanning gelukte het hem den ongelukkige tot bedaren te brengen. Weinig tijds later is men er in geslaagd de deerlijk verminkte overblijfselen der ongelukkige mevrouw d' Herlincourt te voorschijn te halen. Zij was letterlijk tegen de rotsbrokken verpletterd en geheel onherkenbaar. Haar echtgenoot is met het lijk onmiddelijk naar Frankrijk teruggereisd.

— In het hôtel Drouat te Parijs, wordt volgens de *Lien* een biechtstoel te koop geveild, die een curieus monument is zoowel van het bijgeloof en de onwetendheid des volks, als van het grove bedrog waarvan de priesters zich zoo dikwerf bedienden om hunne leeken schrik aan te jagen, en hen te beheerschen. Deze biechtstoel van Italiaansch maaksel en afkomstig uit het begin der zestiende eeuw, werd onlangs in een klooster bij Florence gevonden. Op een der paneelen ziet men een Christus-beeld geschilderd; maar een verborgen veer, die bij de minste drukking op een koperen knop werkt, kan in een oogenblik de beeldtenis des Verlossers vervangen, door die van een gehoornden duivel die zijne vooruitstralende oogappels ronddraait, en met zijne van vreesselijke baktanden voorziene kakebeenen klappert. Inmiddels voltooit een akelig geruisch, door middel van een blaasbalg en eenige orgelpijpen teweeg gebragt, bij den ligtgeloovigen zondaar den angst der verschrikkelijke verschijning.

— Grootvorstin Helena van Rusland bevindt zich alhier. Deze vorstin zou eenigzins bij hare regering in ongenade zijn gevallen, omdat zij, als tot de adel-partij behoorende, eene tegenstandster was van de emancipatie der boeren.

— De directrice van het postbureau te Courseulles, Mej. Leprovost, was beschuldigd van geldswaarden uit de brieven genomen en registers van het bureau vervalscht te hebben. Zij zou dezer dagen te Caen teregtstaan, toen men eensklaps vernam, dat zij was overleden. Bij de lijkschouwing is gebleken, dat hare borst in de omstreek van het hart met speldenprikken was bezaaid. Bij de lijkopening bleek, dat het hart geheel was doorboord, en men kwam tot de overtuiging, dat zij de spelden tot aan den kop in het hart stak, hetgeen zij door middel van haar misboek deed. Zij had ook verscheidene naalden ingeslikt.

— Morgen zal voor het hof van assises te Versailles eene zeer gewigtige zaak worden behandeld. Sylvie Vandecamberge, een Belgisch meisje, oud 22 jaar, en zekere Ramee, een soldaat, haar minnaar, worden namelijk beschuldigd van op den 19den Nov. 1860 zekere dame, Wattebied, wonende te Gonesse, bij welke Sylvie dienstmaagd was, te hebben vermoord. De regtelijke behandeling dezer zaak is daarom zoo lang uitgesteld, omdat Sylvie op listige wijze elk vermoeden van zich had weten af te wenden en zelfs op vrije voeten was gebleven. Den 19den Nov, was zij 's avonds te 9½ uur eensklaps met loshangende hairen en op den rug gebonden handen, uit het huis harer meesteres gekomen, schreeuwende, dat men Mw. Wattebled vermoord had. Eenige personen ijlden het huis binnen en vonden de oude dame dan ook met afgesneden hals op het bed liggen. Sylvie verhaalde, dat zij ontwaakt was door eenig geraas en twee mannen door het venster in de kamer had zien sluipen. Een hunner had zich op haar geworpen en haar gebonden, haar met den dood dreigende, indien zij om hulp riep; de andere had eerst Mw. Wattebled vermoord en toen al het geld en zilverwerk, benevens een groot aantal andere voorwerpen van waarde ingepakt. Daarop waren beiden door hetzelfde raam verdwenen. Dit verhaal was zoo ongekunsteld, zoo natuurlijk (men vond zelfs nog den ladder bij het raam staan) dat iedereen het arme meisje dat zoo veel angst had moeten uitstaan, beklaagde. Later bleek het dat Sylvie zeer veel omgang had met eene vrouw, die als heelster van gestolen goederen bekend stond. Men deed aldaar huisonderzoek en vond vele voorwerpen, die aan Mw. Wattebled hadden toebehoord. Daarop werden Sylvie en ook haar minnaar gearresteerd.

— Te Saint-Quentin is zekere Joseph Ficheux, oud 26 jaar, na 48 uren lijdens, aan eene muggenbeet overleden; bij eene warmte, zoo als die thans heerscht, kan men niet genoegzaam zorg dragen om lijken van dieren, wier verrotting een vergift doet ontstaan, dat zeer hevig is, te begraven. De muggen, die op zoodanige lijken hebben geaasd, zuigen dit vergift in, zoodat bij eene beet van zoodanige mug het vergift op levende menschen en dieren wordt overgebragt.

— Van Alexandrië (Aegypte) wordt gemeld, dat de heer Mariette aldaar ijverig bezig is met het doen van opgravingen in het Nijldal Hij is thans bezig onderzoek te doen in den tempel van Jupiter Ammon en heeft aldaar reeds verscheidene steenen met opschriften en manuscripten op papyrus die van den tijd van Mozes dagteekenen, gevonden.

— Men beweert, dat de regering den sultan op vertrouwelijke wijze heeft aangeraden, de vijandelijkheden tegen de Montenegrijnen nog niet te beginnen.

— Het berigt, dat prins Murat zijn ontslag als grootmeester-nationaal zou hebben genomen is onjuist. Zekere heer Rexès verklaart integendeel, namens den prins, in de *Opinion Nationale*, dat de prins voor muiterij niet terugdeinst, doch de uitvoering zijner magt alleen dáárom in handen eener permanente commissie heeft gesteld, om iederen schijn van hartstogtelijke partijdigheid te vermijden; zoodra de omstandigheden het vorderen, zal hij echter weder op zijn post zijn.

DUITSCHLAND.

Weenen, 13 Aug. Nopens de ontbinding van den Hongaarschen landdag is tot nu toe niets bepaald, en men wil met zekerheid weten, dat, zoo lang Hongarije niet tot openlijken opstand en verzet overgaat, ook de regering zich van alle maatregelen van geweld ten aanzien van dat land zal onthouden. Intusschen wordt bij den ministerraad nog onderhandeld omtrent het wenschelijke van regtstreeksche rijksraad-verkiezingen in Hongarije, Croatie en Slavonie, en moet graaf Forgach reeds eene lijst in gereedheid hebben van magnaten, die de benoeming tot lid van het heerenhuis in den rijksraad zouden aanvaarden. Overigens schijnt de staatsminister von Schmerling de Hongaren daardoor te willen tevreden stellen, dat de tavernicus, de judexcuriae en de hofkanselier de functien van ministers van binnenlandsche zaken, van justitie en van staatsminister voor Hongarije zouden uitoefenen en als zoodanig voor den Hongaarschen landdag verantwoordelijk zijn. Gelijktijdig met deze concessien zouden uitgevaardigd worden de bevelen tot ontbinding van den landdag en van die comitaats-besturen, welke in verzet blijven en zouden de nieuwe verkiezingen voor den landdag niet, gelijk de wetgeving van 1848 bepaalt, binnen drie, maar eerst binnen zes maanden moeten geschieden

— In eene dezer dagen gehouden algemeene vergadering der stad Szegedin kwam eene petitie in van de stad Csongrad, waarin deze een bedrag van 1000 gulden te leen vroeg, ter voorziening in de behoeften harer bevolking, welke door de inning der achterstallige belastingen geheel was uitgeput. Het verzoek werd onverwijld bewilligd.

— Het *Dresdener Journal* deelt als volgt den inhoud mede van de plakkaten, welke, gelijk gemeld is, den 14 dezer, den dag vóór het Napoleons-feest aan de muren van Warschau waren aangeplakt: »Het eenige volk dat, even als wij Polen, voor het denkbeeld van vooruitgang en vrijheid wist te strijden, is het Fransche; de eenige monarch, die thans openlijk de zaak der onderdrukte natien doet gelden, die Ruslands magt in Sebastopol fnuikte en Oostenrijks overheersching in Italie vernietigde, is Napoleon III. Onder de vanen van de Fransche republiek en het keizerrijk streden zoo vele onzer vaders en broeders; Poolsche emigranten leven nog heden op Franschen bodem, Poolsche scholen zijn daar onder bescherming der regering opgerigt. In naam alzoo van de sympathie en vriendschap, welke sedert zoo langen tijd de beide ridderlijke volkeren verbinden en door het zoo dikwijls te zamen vergoten bloed geheiligd werden, gedenken wij dat het morgen, den 15 Augustus, de naamdag van Napoleon III is, die, door het Fransche volk zelf tot monarch gekozen, gewis diens hoop zal verwezenlijken en de driekleurige vaan verder op den weg van eer en roem zal weten te leiden. Leve de verbroedering en de eendragt der volkeren!"

— De instructie tegen Oscar Becker is thans ten einde gebragt, en de stukken van het proces zijn aan het openbaar ministerie bij het geregtshof van den Midden-Rhijnkreits, waartoe de stad Baden behoort toegezonden. De instructie werd ingesteld op de beschuldiging van volbragte poging tot moord, en daardoor van hoogverraad voorzien bij de bondsconstitutie. Men gelooft echter dat het openbaar ministerie alleen de eerste beschuldiging zal volhouden, ofschoon Oscar Becker in zijne verklaring al het mogelijke heeft gedaan, om ook wegens hoogverraad teregt te staan, en woordelijk gezegd heeft, liever op het schavot dan in de gevangenis te willen sterven.

— Het regterlijk onderzoek tegen Oscar Becker thans afgeloopen zijnde, is van wege de universiteit te Leipzig bekend gemaakt, dat zijn naam van de lijst der studenten aan die hoogeschool is geschrapt geworden.

ITALIË.

Turijn, 13 Aug. Naauwelijks was pater Giacomo van Rome alhier teruggekeerd, of hij begaf zich bij den president van den ministerraad, om hem mededeeling te doen van het resultaat zijner reis naar Rome. Zoodra hij bij den paus was gekomen, vraagde deze hem: »Heeft graaf Cavour vóór zijn dood zijne denkbeelden en handelingen teruggetrokken?" Pater Giacomo antwoordde niet, doch knikte ontkennend. »Waarom hebt gij hem dan het laatste oliesel toegediend?" Ik heb gehandeld volgens mijn geweten en als katholiek geestelijke", was het antwoord. »Welk een katholiek! Welk een katholiek!" riep de paus toornig uit. »Het was hoog tijd, om een voorbeeld te geven!"

Volgens de *Lombardo* is dit gesprek authentiek.

Straat Sunda Doorgezeild.

DATUM.		VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN		NAAR	
October	7	Ned. Indisch	IJdroessie	Sech Abd. Bakir	Padang	28 Sept.	Batavia	
„	—	Amerikaansch	John Land	L. J. Hotchkiss	Batavia	6 Oct.	Cowes	
„	—	Nederlandsch	Cornelis Gips	v Rijn v Alkemade	„	— „	Nederland,	Pass. Gericke
„	8	Ned. Indisch	Anis Balgair	Sech Salman b Soenkir	„	5 „	Padang	
„	—	Engelsch	Heroes Alma	J. J. Woodcock	Londen	— „	Hongkong	
„	—	Nederlandsch.	P. Schoenmakers	J. J. v. Varelen	Rotterdam	30 Junij	Batavia	
„	9	Engelsch	Antilla	J. Jalleatue	Singapore	19 „	Liverpool	
„	11	Hamburg	Guinea	T. Bundesen	New-Castle	9 Sept.	Orders	
„	—	Engelsch	Lauceston	W. H. Hayes	Terug Uit Zee	30 Junij	? ?	

Aangekomen schepen te *Batavia*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN.		AGENTEN.
October	9	Nederlandsch	bark	Hendrika	W. van Aalborg	Rotterdam	27 Junij	van Ommeren, Rueb & Co.
„	—	Ned Indisch	»	Ydroesie	Sech Bahir	Padang	28 Sept.	Coulster.
„	10	Nederlandsch	„	Pieter Schoenmaker	J. J. van Varelen	Rotterdam	19 Junij	J. Cezard & Co.
„	—		brik	Wilhelmina Maria	W. Postma.	Singapore.		E. Moormann & Co.
„	—	Ned. Indisch	stooms.	Macasser	J. C. Tieringa	Soerabaya	7 Oct.	W. Cores de Vries.
„	11	„	bark	Helen Louise		Samarang.		P. Landberg en Zoon.
„	—	„	brik	Pasekan		Pecalongan		Gezagvoerder.

Vertrokken schepen van *Batavia*.

DATUM		VLAG		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR.
October	9	Gouv	stooms.	Java	H. F. Bernoster	Banjermassing
„	10	Ned. Indisch	bark	Noorhan	Said Djahis	Muntok
„	—	»	schip	Hertoerida	H. J. van Steendam	„
„	—	»	brik	Joesroel Karim	Said Aboebakar	Bali
„	11	Nederlandsch	bark	Hellevoetsluis	W. J. Vos	Soerabaija
„	—	Ned. Indisch.	schoen.	Padang	Tan Imsoeij	Samarang en Soerabaija
„	12	Nederlandsch	brik	Gebroeders	de Guijot	Nederland
„	—	Ned. Indisch	stooms.	Prins van Oranje	J. Prins	Samarang en Soerabaija

In lading liggende schepen te *Batavia*.

VLAG		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	bark	Vriendentrouw*	D. Grevelinck.	Amsterdam	B. Kopersmit & Co.
„	brik	Jan van Hoorn	C. M. Borghorst		„
„	bark	de Zwaan*.	K. J. van Hemert.	Soerabaija	J. Cezard & Co.
„	„	Pieter Schoenmakers	J. J. van Varelen		„
„	„	Azia	T. Molenaar.	Samarang	Hager en Schuurman.
„	schip	Straat Balie*	F. de Jong		Paine, Stricker & Co.
„	bark	Tollens*	Verhagen,	Nederland	Busing, Schröder & Co.
„	„	Vrede	L. van der Plas	Soerabaija	„
„	„	Hendrik Ido Ambacht*.	Bijl	Nederland	„
„	„	Loopuit	M. van der Hidde		Hagedorn, Plump & Co.
„	„	Generaal Michiels*	Visser		Dümmler & Co.
„	„	Minister van Hall	O. de Haas.		B. van Leeuwen & Co.
„	brik	Catharina en Geertruida*	E. E. Mos	Nederland	Jacometti & Co.
„	„	Martha en Jacoba*	de Vries		Hunter, Houghton & Co.
„	bark	Whampoa*	Marcussen		Metzendorff, Wilmans, Ruijs & Co.
„	„	H. Vincentius à Paulo	Vasser	Rotterdam	van Ommeren, Rueb & Co.
„	„	Hendrika	W. van Aalborg		„
„	brik	Wilhelmina en Clara	W. Postma		E. Moormann & Co.
Ned. Indisch	schoener	Indramaijo	Tan Tjengkiang		Coulster.
„	bark	Djeneer*	Said bin Alie		„
„	brik	Ydroesie*	Sech Bahir		„
„	„	Baual Hair*	Sech Drahim		„
„	„	Fatboor Rachman*	Sech Mohamat		„
„	bark	Ellen Banks*	Oei Liangtek		Ruijs, Jacobsen & Co.
„	schoener	Machmoes*	Said Segaf		„
„	bark	Baual Gair*	Sech Drahim	Palembang	„
„	brik	Fathus Seroer*	Sech Bakreso	Cheribon	„
„	schoener	Elize*	B J. Schipper	Lampongs	P. Landberg en Zoon.
Engelsch	brik	Carl*	Gunn	Soerabaija	Hunter, Houghton & Co.
„	schip	Majestic*	S. Jones		Maclaine, Watson & Co.
„	bark	Sea Nymph*	A. Currie		„
Hanover	schip	Kroonprins Ernst August*	P. C. Wilder		J. F. van Leeuwen & Co.
Hamburg	bark	Vortesten*		Nederland	Busing, Schröder & Co.
„	„	Antonia*	Bok		Maclaine Watson & Co.
Amerikaansch	schip	Hussar*	W. H. Howland		Paine, Stricker & Co.
„	„	Wild Rover*			„
„	bark	Rosette*	Pierce		„

Aangekomen schepen te *Soerabaija.*

DATUM		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN
September	26	Nederlandsch	bark	Duiveland	Huigers	Batavia
"	—	Ned. Indisch	stooms.	Batavia	Neye	Banjerm. via Bawean
"	28	Gouv.	bark	Telegraaph	Huisman	Lassem
"	—	Z. M.	stoom	de Vecht Lt. t/z. 1e. kl.	Modderman	Batavia
"	—	"		de Berkel Lt. t/z. 1e. kl.	v. d. Velden Erdbrink	"
"	—	Ned. Indisch	bark	de Nijverheid	Mac Menzie	"
"	30	Nederlandsch	"	K. N. Yachtclub	Zack	"
"	—	"	"	Dina	Rademakers	Samarang
"	—	"	"	Boni	Möller	Passeroean
"	—		"	Jacoba Helena	Swart	Hongkong
"	—	Hamburg	"	D. F. Weber	Leese	Batavia
"	—	Ned. Indsch.	"	Jadool Karim	Abdul Rachman	"
"	—	"	"	Ing Hien	Kwee Ling Heng	Balie
October	1	"	"	Josephine	Kuipers	Patjitan
"	—	Nederlandsch	"	Madura	van Bruggen	Batavia
"	—	"	"	Vriendschap	Janzen	Samarang
"	3	"	"	Maria Veronica	Schol	Batavia
"	—	"	"	Weltevreden	Duinker	Besoeki
"	4	Ned. Indisch	stoomb.	Makasser	Bierings	Samarang
"	—	Engelsch	bark	Scotch Lassie	Kennedy	Balie
"	5	Ned. Indisch	stooms.	Batavia	Nye	Banjermassing

Vertrokken schepen van *Soerabaija.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR.
September	24	Gouv.	stooms.	Telegraaph	Huisman	Koersstell. om de West
"	25	Nederlandsch	bark	Vice Admiraal Gobius	van Duijn	Probolingo
"	—	"	"	Geertruida Maria	Spiegelberg	Pasoeroean
"	—	Engelsch	"	Henry Winsch	Wilson	Balie
"	—	Ned. Indisch	stooms.	Oenarang	van Hulstijn	Samarang
"	26	"	bark	Almakmoen	Arip bin Adjim	"
"	—	"	"	Cheribon	Sarief Baharoon	Poelo Laut
"	—	"	"	Venus	Jan	Balie
"	—	Nederlandsch	"	Nederland	Hoekstra	Samarang
"	—	"	"	Corpernicus	Visser	Pasaroean
"	27	Ned. Indisch	stooms.	Batavia	Neije	Banjermassing
"	29	"	"	Ambon	Vogel	Samarang
"	—	Nederlandsch	bark	Susanna Cornelia	van Vijver	Bezoeki
"	30	Ned. Indisch	"	L'Amitié	Valberg	Banda
October	2	Z. M.	stooms.	Vice Admiraal Koopman	Kapt. Luit. t/z. Buijs	Koers stell. om de Oost
"	—	Nederlandsch	bark	Commis. des Konings v. d. Heim	van Zanten	Samarang
"	—	"	"	Johanna Elizabeth	Worthington	"
"	—	"	"	Guurtje & Maria	Kruijt	Bezoeki
"	3	Ned. Indisch	"	Gemsing	Go Pilong	Riouw
"	—	Nederlandsch	"	Eugenie	Bargman	Bezoekie
"	—	"	"	Luconia	Hulshoff	Panaroekan
"	—	"	"	Boni	Muller	Probolingo
"	—	Ned. Indisch	"	Arief Banjermaas	Mohamat Arip	Banjermassing

In lading liggende schepen te *Soerabaija.*

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	bark	Cornelia Mathilda	Snoey		Fraser, Eaton & Co.
Ned. Indisch	"	Waterloo	Paulino		"
Fransch	"	Jules Cesard	Ropers		"
"	"	Rose Marie Louise	Garnan		"
Amerikaansch	"	Philomela	Ellms	Golf van Perzie	"
Nederlandsch	"	D. F. Weber Snr.	Leese	Nederland	"
"	"	Metalen Kruis	Zuurdeeg	"	Schimmelpenninck & Co.
"	"	Baron van Hardenbroek	van Rossum	Tjilatjap	"
"	"	Madura	van Bruggen	Nederland	J. F. van Leeuwen & Co.
"	"	Jhr M. v. d. Wal v. Puttershoek	Lammerts	"	"
"	"	Weltevreden	Duinker	"	"
"	"	Vriendschap	Jansen	Amsterdam	Mathieu, Ebbs, Ruijs & Co.
"	"	van der Palm	Markus	Nederland	"
"	"	Duiveland	Hegers	Rotterdam	"
"	"	Dina	Racemakers	Nederland	B Kopersmit & Co.
"	"	Admiraal van Heemskerk	Koning	"	"
"	"	Cornelia	Jaski	"	"
"	"	Jacoba Helena	Swart	"	E. ten Brinck & Co.
"	"	Koninkl. Ned. Yachtklub	Zack		"
"	"	Germania	Frank	Amsterdam	Adam & Co.

Aangekomen schepen te *Cheribon.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Sept.	30	Bremer	schip	Johan Lange	Lamke	Batavia
"	—	N. I.	brik	Nasarie Madjit	Said Alhabassij	Samarang
Oct.	1	"	"	Noor	Sech Alkemanie	"

Vertrokken schepen van *Cheribon.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Sept.	30	Eng.	brik	Carl	Gunn	Batavia
Oct.	1	N. I.	bark	Fathoor Rachman	Sech Hamoot.	Indramaijoe
"	2	"	schoen.	Indramaijoe	Tjinghiang	Batavia

Aangekomen schepen te *Indramaijoe.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Sept.	29	N. I.	bark	Soeij Goan	Tio Tiangkiat.	Riouw
Oct.	1	Eng.	brik	Carl	Gunn	Cheribon
"	2	N. I.	bark	Fathoor Rachman	Sech Hamoot.	"

Vertrokken schepen van *Indramaijoe.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Sept.	30	N. I.	bark	Soeij Goan	Tio Tiangkiat.	Rembang
Oct.	1	"	"	Inggean	Kho Haksie	Riouw

Aangekomen schepen te *Pecalongan.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Sept.	29	Ned.	brik	Gebroeders	de Groot	Cheribon
"	—	N. I.	bark	Atiatool Barie	Said Alijdroos.	Grissee

Aangekomen schepen te *Grissee.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Sept.	24	N. I.	brik	William	de Jong	Samarang
"	—	"	brak	Banel Gaer	Sech Drahim.	Pamakassan
"	25	"	"	Thae Goan	Tan Goatsan.	Tagal

Vertrokken schepen van *Grissee*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Sept.	25	N. I.	brak	Atiatool Barie	Said Alijdroos.	Pekalongan

Aangekomen schepen te *Sumanap.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Sept.	20	N. I.	bark	Abbool Hassim	Said Segaf.	Samarang
"	—	"	schoen.	Miftail Farie	Pa Dessa	Bali
"	24	"	brak	Bacht Mastora	Said Alhabassij	Soerabaija

Vertrokken schepen van *Sumanap.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Sept.	20	N. I.	schoen.	Fathool Haer	Mohamat Aris	Singkawang
	24	"	bark	Fathool Baris	Sech Biljoen	Soerabaija
"	—	"	"	Naim Blugjer	Sech Baoeseer	Singkawang
"	25	"	"	Asultanie	Said Asegaf	"
"	26	"	"	Johanna	Tholen	Pangoel

Aangekomen schepen te *Probolingo.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Sept.	23	Ned.	schip	Hugo Grotius	Vogelsang	Soerabaija
"	25	"	"	Rotterdam	Poort	"
"	27	"	bark	Vice Admirl. Gobius.	van Duijn	"
"	—	"	"	Geertruida Maria	Spiegelberg	"

Vertrokken schepen van *Panaroekan.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Sept.	21	Ned.	bark	Concurrent	van der Harst	Nederland

Aangekomen schepen te *Banjoewangi.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Sept.	27	Ned.	bark	Capella	Landweer	Soerabaija

Aangekomen schepen te *Patjitan.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Sept.	26	Z. M.	stooms.	Phoenix Lt. t/z. 1e kl.	Nierstras	Pangoel

Marktprijzen.

TE PADANG, DEN 21 September 1861.

Invoer Artikelen

			Een maand crediet.	
Madapollams, Holl:		vijf kwart	f 5.10 à f 5.20	Weinig vraag, en de markt ruim voorz. met uitz. v. 8/4 M. 7/4 C.
"	"	zes "	" 6.20 " " 6.30	
"	"	zeven "	" 7.20 " " 7.30	
"	"	acht "	" 8.60 " " 8.75	
Shirtings, gebleekt.		vijf "	" 8.— " " 8.10	
"	" "	vijf en een half kwart	" 8.50 " " 8.65	
"	" "	zes "	" 10.— " " 10.10	
Calicots,	"	vijf "	" 5.15 " " 5.25	
"	"	zes "	" 6.20 " " 6.30	
"	"	zeven "	" 7.30 " " 7.45	
Shirtings, ongebleekt Holl.		vijf "	" 7.50 " " 7.60	
"	" "	vijf en een half kwart	" 7.90 " " 8.—	
"	" "	zes "	" 9.— " " 9.10	
Drillings, ruwe		vier "	" 7.25 " " 7.50	

Rood Katoen	87–8 dms.	f 10.50 à f 11.65	kleine voorraad. de markt voldoende voorzien.
Idem	80–1 "	" 10.25 " " 11.—	
Idem	6–4 "	" 13.25 " " 14.—	
Bladkoper, holl.		f 120— f à 125—	weinig vraag.
Lood, (plat)		" 22— " " 24—	idem.
Staal (Zweedsch)		f 14.25 à f 14.50	de markt ruim voorzien.
Yzer "		" 12.— à " 12.50	
" (Engelsch)		" 7.— à " 7.25	

Uitvoer Artikelen.

Bindrotting	f 45 à f	55	
Guta pertja	" 60 " "	70	schaars.
Gom Elastick	" 55 " "	65	
Gom dammer	" 18 " "	22	
Huiden Buffel	" 45 " "	50	schaars.
Huiden, koe	" 50 " "	55	idem.
Peper, zwarte	" 15.75 "	16.25	
Rijst,	" 3.70 "	3.85	
"	" 3.25 "	3.50	voor 2e soort.
Koffij,	" nominaal.		
Kassia.	" 15.— "	16.—	goede kwaliteit.

Handelsberigten.

AAN- EN UITVOER TE BATAVIA,

VAN 4 TOT 10 OCTOBER 1861.

Aanvoer.

Van Engeland per Lubeck. schip *Emme Mathilde*, gez. Behrens, agt. Pandel en Stiehaus.

132 coll. en 21 kn. manufact., *Metzendorff, Wilmans, Ruys en co.*
40 bund. staal, *Burt, Myrtle en co*
1 kt. machinerien, *Schimmelpenninck en co.*
534 bund. ijzer, 27 kn. en 17 bn. manufact., 2 kn. leder-, 17 do. kramerijen, lederwerk en messen, enz., *Gumprich en Strauss.*
55 pn. manufact., *N. H. M.*
150 vs. verfmeel, 2700 ks. zeep, 82 kn. manufact., *C. Bahre en G. Kinder.*
1600 ks. zeep, 25 coll. machinerien, 107 ijzeren pijpen, 3 vn. en 10 kn. ijzerwerk, *Wilson en co.*
1 kt. koper, *Major en co.*
1 bl. manufact., *Pandel en Stiehaus.*
9 kn. spiegels en .... 29 kn. en 11 bn manufact., 25 coll. ijzerwerken, *Hunter, Houghton en co.*
4 vn. ijzerwerk, ...
2 kn. machinerien, 62 do. manufact., *Maclaine, Watson en co.*
12 kn. manufact., *E. Moormann en co.*
7 kn. .... 7 st. machinerien, *Mac. Millen, Marten en co.*
1 kt. glaswerk, 53 kn. en 16 bn. manufact., 50 ton. ijzer, *Borneo Comp. Limited.*
195 coll. .... 5 kn. .... 30 vn. .... 12 bund. .... 77 stukk. koper, *W. Cores de Vries.*
41 kn. manufact., *Morgan, Melbourn en co.*
191 kn. en 6 bn. manufact., 20 kn. koper, *Pitcairn, Syme en co.*
96 kn. manufact., *Order.*
1000 ks. zeep, 76 bn. en 27 kn. manufact., *Telson, Hunt en co.*
93 kn. en 1 bl. manufact., *Wilson en co.*
171 kn. en 1 bl. manufact., *Burt, Myrtle en co.*
9 kn. en 1 vt., 2 pakk. lood, photografie benoodigheden, 1 kt. pleetwerk, *Morgan, Melbourn en co.*
121 coll. manufact., *Busing, Schröder en co.*
15 kn. manufact., *Pandel en Stiehaus.*
136 kn. en 30 bn. manufact., *Martin, Dyce en co.*
17 kn. manufact., 2 do. diversen, *Order.*
5 ton. steenkolen, *Major en co.*
108 coll. manufact., *J. F. van Leeuwen en co.*
19 coll. en 6 bn. manufact., *E. Moormann en co.*
12 coll. manufact., *Adam en co.*
2 kn. diversen, 2 wielen, *Schimmelpenninck en co.*
10 coll. ijzer en metaalwerk, 10 kn. manufact., *Hunter, Houghton en co.*

Van Singapore via Riouw en Muntok per Ned. Ind. stoomb. *Prins v. Oranje*, gez. Prins, agt. W. Cores de Vries,

2000 sovereijns, 60 kn. opium, 25 bn. garen, *N. H. M.*
500 sovereijns, *Martin, Dyce en co.*
4 pakk. was, 25 zakk. stiklak, 100 do. tarwe, *Joakim.*
$ 1400 en 1 kt. specie, 4 kn. opium, 4 do. manufact., *Borneo Comp. Limited.*
4 kn. manufact., *Said Hoesin bin Sahab.*
862 sovereijns, *Said Aloei Sahab*
1 kt. goud, *Said Hoesin Sahab.*
1 kt. specie, *Maclaine. Watson en co.*
1 kt. boeken, *Abdoel Kaoen.*
7 kn. manufact., *Adam en co.*
1 kt. specie, *Said Aloei bin Sahab.*
8 kn. zijde, 1 kt. goud, *Said Moh. Satrie.*
4 pakk. was, *Arathoon.*
4 kn. manufact., *Pandel en Stiehaus.*
1 kt. manufact., *Niederer en co.*
1 kt. goud, *Said Hoesin Sahab.*
1 kt. opium, 1 do. goud, *Pitcairn, Syme en co.*
2 bn. leder, 2 do. manufact., 1 kt. gouddraad, *E. Moormann en co.*
f 22780 *Agenten.*

Voor Samarang.

1 grafsteen, 2 kn. manufact., 7 do. was. 1 kt. goud, ...

Voor Soerabaija.

20 kn. opium, 2 do. lampen, 29 do. manufact., 2 do. glaswerk, 2 kt. goud, 1 do. specie, 240 sovereijns, ...

Voor Macasser.

4 kn. manufact., ...

Van Melbourn per Eng. bark *Sea Nijmph*, gez. Currie, agt. Morgan, Melbourn en co.

8 paarden, 6 ton. aardappelen, 4 do. meel, *Order.*

Uitvoer.

Naar Nederland via Soerabaija per Ned. bark *Antonia Petronella*, agt. J. F. van Leeuwen en co

De aan boord gebleven lading van Nederland voor Soerabaija.

73 krandj. aarde-, 22 kn. glaswerk, *J. F. van Leeuwen en co.*
6 kn. shirtings, 5 do. papier, 3 do. zeildoek, *Metzendorff, Wilmans, Ruys en co.*
50 zakk. tarwe, 20 do. zwt. zaad, 1 pak. touwwerk, *Arathoon.*

Voor Nederland.

1 lith. pers *Gumprich en Strauss*

Naar Nederland per Ned. schip *Johannes Anthonius*, gez. v. d. Straaten, agt. Busing, Schröder en co.

1506,71/100 pic. suiker, *Dorepaal en co.*
850 ps. koehuiden, 2172 pond. indigo, 15500 ps. man sigaren, 73 pic. cubeben, *Wermuth en co*
1000 ps koe-, 500 do. buffelhuiden, 258,67/100 pic. cubeben, *Mac Neill en co.*
669,63/100 pic. koffij, 1000 ps. buffelhuiden, 1 kt gebr. kleederen, 4 kn. confituren, 9 coll. huisraad en kleederen, 10 bn. rijst, *van Maanen en co.*
1/2 pic. koffij, 2 kn. thee en aardewerk, *Severing.*
44 pic. koffij, 1009 pond. indigo, 291 koehuiden, 25 bn. zaad, *B. Kopersmit en co.*
10578¾ pond. indigo, 1 kt. diversen, 2 kn. manufact., 1 kt. kleederen, 2 kn. zilverwerk, 6 do. kleinigheden, 3 coll. diversen, *van den Broek en Veeckens.*
444,25/100 pic. suiker, 296 do. koffij, 3000 ps. koehuiden, *Jacometti en co.*
1 kt. diversen, *Ratjin.*
140 pic. rotting, 326 do. rijst, 5632 do. suiker, 76 do. gomelastiek, *Busing, Schröder en co.*
2124 pic. koffij, 117 do gomelastiek, *J. Cezard en co.*

Naar Nederland via Soerabaija per Ned. bark *Tjielengsie*, gez. Ouwehand, agt. Arnold en Zoon.

De aan boord gebleven lading van Nederland.

11 kn. kramerijen, 2 do. modewaren, 2 do. damars, 5 do. rood katoen, uit entrep., 1 handwagen, 1 kt. diversen, 1 do. thee, 12 stoelen, 1 brand kast, *Arnold en Zn.*

Naar Nederland via Tjilatjap per Ned. brik *Henrica*, gez. Strackholder, agt. Landberg, Bezoet de Bie en co.

3 kn. en 84 coll. div. gouv. goederen, 5 stav. ijzer, *Gouvernement.*
3 m. spijkers, 5 vs. pik, 10 do. zwartsel, 360 stav. ijzer, 4 bn. 1 pak. goenie garen, *N. H. M.*
50 keld. genever, 1 kt. wit katoen, 3 ps. ijzerwerk en staal, *Landberg en Zoon.*
1 eetservies, 2 vn. azijn, 1 pak. bitter, *Winsser, de Lange en co.*
12 vn. bier, 10/m sigaren, 1 vt. meel, 10 kn. wijn, 10 keld. genever, *Cassalette en co.*
1 kt. monsters, *Willem de Jong.*
50 keld. genever, 20 vs. boter, *Reynst en Vinju.*

Voor Nederland.

300 pic. tin, 60 do. rotting, *N. H. M.*
3 md. br. boonen, 1 do. erwten, 1 do. gort, 5 kazen, 2 vs. boter, 2 vn. brood, *Landberg, Bezoet de Bie en co.*

Naar Nederland via Tagal per Ned. bark *Jacoba en Christina*, gez. Jaski, agt. Hauger en Schuurman.

350 pic. tin, 2000,80/100 do. koffij, 70 do. rotting, 12 kn. tapioca, uit entrep., 208 pic. gom dammer, 4 do. pinang, *N. H. M.*

Voor Tagal.

20 hammen, 31 kazen. *Gezagvoerder.*
75 vs. boter, 1 kt. borduursel, *Cassalette en co.*
1 kt. madera, 1 do. zeep, 1 do. beschuit, *H. en A. Straus.*
6 kn. manufact., 1 kt. post papier, *B. van Leeuwen en co.*
1 kt. diversen, 2 kn. papier, *Gumprich en Strauss.*
6 ks. likeuren, 4 do. bitter, 5 led. leggers, *Agenten.*

Naar Nederland via Samarang en Soerabaija per Ned. schip *Jacob Roggeveen*, gez. Vos van Marken, agt. J. Cesard en co

De aan boord gebleven lading van Nederland.

1 kt. laken, *J. Cézard en co.*
10/2 vn. spek, 13 kn. wijn, 100 md. min water, 5 vn. knakkers, 3 kn. manufact., 1 blik. tuinzaden, *Hauger en Schuurman.*

Voor Nederland.

2000 pic. koffij, 50 do. rotting, *N. H. M.*

Naar Nederland via Samarang per Ned. schoen. *Marij Goddard*, gez. Haring, agt. Landberg, Bezoet de Bie en co.

25 vs. boter, 25 keld. genever, 25 kn. wijn, *Landberg, Bezoet de Bie en co.* en verder de aan boord gebleven lading van Nederland.

Voor Nederland

1420 pic. koffij, 110 pond. indigo, 6 pic. notenmuskaat, 60 do. rotting, 18 coll. diversen en provisien, 4 fl. tassensap, 1000 pond brood, 1 vt. zuurkool, *Landberg, Bezoet de Bie en co.*

Naar Nederland via Samarang en Soerabaija per Ned. bark *Willem Daniel*, gez. de Jong, agt. Paine, Stricker en co.

De aan boord gebleven lading van Nederland.

9 bn. goenie zakken, *Paine, Stricker en co.*
9 kn. diversen, 15 coll. dranken en provisien, 1 tafel, 1 matras, 2 dekens, 100 md. bier, 100 vs. boter, 4 kn speelgoed, 3 do. kain, 1 kt. en 3 bn. katoenen, 4 do. dekens, 25 ks. sherrij cordial, uit entrep., *E. Moormann en co.*
32 vn. bier, *Adam en co.*
356 keld. genever, uit entrep., *van Ommeren, Rueb en co.*

Voor Nederland.

350 pic. tin, 1000 do. koffij, 40 do. rotting, *N. H. M.*
2 kn. confituren, *Paine, Stricker en co.*

AAN- EN UITVOER TE SOERABAIJA.

VAN 25 SEPTEMBER TOT 2 OCTOBER 1861.

Aanvoer.

Van Boston per Amerik. schip *Philomela*, gez. F. Ellms.

376 ton. ijs, 100 kn. appel-wijn, 50/4 vn. gedr. appelen, 200 do. pik, 100 do. harpuis, 60 do. teer, 6 coll. machinerien, 250 do. meel, 1514 stuks planken, 72 do. vleesch, 200 do. brood, 50 do. tongen, 20 kn. beschuit, 6 rijtuigen, 35 kn. klokken, 50 bn. drills, 30 vn. hammen, 8 ijskasten, 27 sophas, 198 coll. steenkolen, *Fraser, Eaton en co*

Van Nederland per Ned. schip *Baron van Hardenbroek*, gez. Meulij.

1 pak. *W. C. Theijen.*
1 kt. chemicalien, *J. H. H. Timmerman en co.*
1 kt. kleederen, *Anemaet en co.*
1 kt. *M. Martens*
1 kt. *A. C. Suyck.*
1 kt. ijzeren stoten, 30 kn. lijn-olie, 3 kn. wijn, 84 kn. en 1 vat manufact. *Order.*
1 kt. en 7 vs. manufact., *J. G. Heuveldop.*
1 kt. modewaren, *H. Kiel.*
1 kt. sigaren, 58 kn. manufact., *Gebrs. van Delden.*
1 kt. pijpen, 1 kt chocolaad, 6 kn. diversen, *M. E. Hemmelburg.*
2 ijzeren suiker-rollen, 7 kn. en 2 vn. blad-koper, 50 ks. bier 150 geemballeerde hammen, 4 vn. 5 bn. en 82 kn. manufact. *Schimmelpenninck en co.*
1 kt. boeken, 5 kn. papier, 4 kn. diversen, *Le Roy en co.*
1 kn. manufact., *P. Krevel en co*
62 kn. manufact., *E. Ten Brinck en co.*
62 kn. en 30 bn. manufact., *B. van Leeuwen en co.*
100 geemballeerde hammen, 4 kn. provisien; *de Sturler en Fagnottie*
26 kn. en 69 bn. manufact., *J. F. van Leeuwen en co.*
95 kn. manufact., en 100 ledige leggers, *Hill Brookman en co.*
1 kt. parfumerien, 8 kn. pijpen, 2 kn. meubelen, 3 kn. lampen, *S. M. Polak*
5 kn., *Mathieu Ebbs Ruys en co.*
8 kn., *K. van Coeverden.*
4 pakk. touwwerk, 48 riemen, 4 stukk. pok-hout, *Curtis en Dormaar.*
7 kt., *D. Maurits Martens*
1 pakje, *Arnold en Zonen.*
1 kt. en 1 rol. *J. W. F. van Vloten.*
25 vs. boter, 8 kn. kaas, 1 kt. provisien, *J. W. B. Wardenaar.*
100 ks. kaas, 50 hammen, 28 vn. bier *Gezagvoerder.*
10 vn. zilveren geld, 120/m steennen, *Gouvernement.*

Uitvoer.

Naar Nederland via Pasoeroean der Ned. schip *Copernicus* gez. Visser.

125 pic. rott., 30.2 pic. suiker, 460 pic. tin, 400 pic. noten, *N. H. M.*

CORRESPONDENTIE.

De tijgergeschiedenis vindt in het volgend nummer hare plaats.

Van elk in deze courant voorkomend artikel, dat geen bloote nieuwstijding of aankondiging bevat, stelt zich verantwoordelijk voor de wet H. M. VAN DORP.

SNELPERSDRUK VAN H. M. VAN DORP TE BATAVIA.